

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

VIEŠOSIOS NUOMONĖS TYRIMAS APIE 2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS INVESTICIJAS

Vykdytojas:
spinter tyrimai

2022 m. rugsėjo mėn.

Vilnius

TURINYS

I. TYRIMO METODIKA	3
II. TYRIMO REZULTATAI	8
2.1. ĮMONIŲ VADOVAI.....	8
2.1.1. POŽIŪRIS Į DARBUOTOJO KVALIFIKACIJĄ.....	8
2.1.2. JAUNIMAS DARBO RINKOJE.....	11
2.1.3. BENDRADARBIAVIMAS SU MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMIS.....	13
2.1.4. INOVACIJŲ NAUDOJIMAS DARBE	15
2.1.5. RŪPINIMASIS DARBUOTOJŲ SVEIKATA	17
2.1.6. APLINKOSAUGA	19
2.1.7. REGIONAI IR ĮMONIŲ PLĖTRA.....	21
2.2. ĮMONIŲ ATSTOVAI.....	25
2.2.1. INOVACIJŲ NAUDOJIMAS DARBE	25
2.2.2. RŪPINIMASIS DARBUOTOJŲ SVEIKATA	27
2.2.3. APLINKOSAUGA	27
III. APIBENDRINIMAI	29
IV. IŠVADOS.....	32

I. TYRIMO METODIKA

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovė „Spinter tyrimai“, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos užsakymu, 2022 metų rugsėjo 6 – spalio 7 dienomis atliko viešosios nuomonės tyrimą apie 2014–2021 m. Europos Sąjungos investicijas.

1.1. Tyrimo tikslai

Išsiaiškinti tikslinių grupių nuostatas dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų (pagal apibrėžtus komunikacijos rodiklius).

1.2. Tyrimo tikslinė grupė

Tikslinė grupė	Tikslinės grupės charakteristikos
Įmonių vadovai	Lietuvoje veikiančių įmonių (uždarytų akcinių bendrovių, akcinių bendrovių, individualių įmonių ir mažųjų bendrijų) vadovai / darbdaviai.
Įmonių atstovai (darbuotojai)	Lietuvoje veikiančių įmonių (uždarytų akcinių bendrovių, akcinių bendrovių, individualių įmonių ir mažųjų bendrijų) darbuotojai.

1.3. Tyrimo imtis

Tikslinė grupė	Tyrimo imtis
Įmonių vadovai	505 respondentai
Įmonių atstovai (darbuotojai)	522 respondentų

Tyrimo metu iš viso buvo apklausta 505 įmonių vadovai / darbdaviai bei 522 įmonių darbuotojų.

Tyrimo imtis nustatoma įvertinus tikslinės grupės dydį tiriamųjų socialinių–demografinių charakteristikų įvairovę (įmonės dydis, veiklos vieta, veikla) ir analizės segmentų skaičių. 500 respondentų imtis leidžia tikėtis pakankamo (apie 30) analizės vienetų skaičiaus atskiroje „gardelėje“ analizuojant duomenis.

1.4. Tyrimo atranka

Tikslinė grupė	Atrankos metodas
Įmonių vadovai	Kvotinė atranka.
Įmonių atstovai (darbuotojai)	Kvotinė atranka.

Tiek įmonių vadovų, tiek įmonių atstovų tyrimas atliktas naudojant kvotinės atrankos metodą. Atrankoje taikomos įmonės dydžio, veiklos srities ir lokacijos (apskritis) kvotos. Tyrimo imties kvotos nustatomos remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis. Siekiant išlaikyti tyrimo tęstinumą ir vienodą imties formavimo pagrindą, naudojami 2020-ųjų metų pradžios verslo statistikos duomenys. Atsižvelgiant į Statistikos departamento ūkio subjektų skirstymą pagal veiklos sritį, gamybai priskiriamos įmonės, kurios pagal skirstymą priklauso žemės ūkio, miškininkystės, žuvininkystės, kasybos ir karjerų eksploatavimo bei apdirbamosios gamybos kategorijoms. Prekybai priskiriamos įmonės, kurios pagal skirstymą priklauso didmeninės ir mažmeninės prekybos kategorijoms. Paslaugoms – apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla, administracinė ir aptarnavimo veikla, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas, transportas ir saugojimas, informacija ir ryšiai, finansinė ir draudimo veikla, nekilnojamojo turto operacijos, profesinė, mokslinė ir techninė veikla, viešasis valdymas ir gynyba, privalomasis socialinis draudimas, švietimas, meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas, vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas bei kita aptarnavimo veikla. Kitos veiklų kategorijos (statybos) priskiriamos veiklai „kita“.

Taikomas bendras principas – pradinė tyrimo atranka sudaroma taip, kad imties pasiskirstymas pagal nustatytas įmonių charakteristikas atitiktų įmonių bendrą pasiskirstymą šalyje. Be to, siekiant užtikrinti duomenų analizės galimybę visose vidinėse „gardelėse“, nustatomas minimalus 30 respondentų skaičius kiekvienoje „gardelėje“.

Įmonės dydžio kvotų nustatymas:

Kategorija	Bendras pasiskirstymas šalyje	Bendras pasiskirstymas įmonių vadovų imtyje	Įmonių vadovai	Bendras pasiskirstymas įmonių atstovų imtyje	Įmonių atstovai
Labai maža įmonė (1-9 darbuotojai)	81,5%	54,3%	274	49,6%	259
Maža įmonė (10-49 darbuotojai)	15,1%	25,0%	126	20,7%	108
Vidutinė įmonė (50-249 darbuotojai)	2,9%	12,9%	65	15,1%	79
Didelė įmonė (250 darbuotojų ir daugiau)	0,5%	7,9%	40	14,6%	76
Iš viso	100,0%	100,0%	505	100,0%	522

Įmonės veiklos srities kvotų nustatymas:

Įmonių vadovai

Kategorija	Bendras pasiskirstymas šalyje	Bendras pasiskirstymas įmonių vadovų imtyje	Įmonių vadovai Vnt.
Paslaugos	54,9%	48,9%	247
Gamyba	11,0%	19,4%	98
Prekyba	27,2%	24,6%	124
Kita (statyba)	6,9%	7,1%	36
Iš viso	100,0%	100,0%	505

Įmonių atstovai

Kategorija	Bendras pasiskirstymas šalyje	Bendras pasiskirstymas įmonių atstovų imtyje	Įmonių atstovai Vnt.
Paslaugos	54,9%	52,3%	273
Gamyba	11,0%	21,8%	114
Prekyba	27,2%	18,0%	94
Kita (statyba)	6,9%	7,9%	41
Iš viso	100,0%	100,0%	522

Įmonės lokacijos (apskritis) kvotų nustatymas:

Kategorija	Bendras pasiskirstymas šalyje	Bendras pasiskirstymas įmonių vadovų imtyje	Įmonių vadovai	Bendras pasiskirstymas įmonių atstovų imtyje	Įmonių atstovai
Alytaus apskritis	3,2%	6,1%	31	6,1%	32
Kauno apskritis	20,4%	20,0%	101	16,9%	88
Klaipėdos apskritis	11,4%	9,9%	50	10,2%	53
Marijampolės apskritis	2,8%	5,9%	30	6,1%	32
Panevėžio apskritis	5,6%	6,5%	33	6,7%	35
Šiaulių apskritis	6,6%	7,9%	40	6,7%	35
Tauragės apskritis	2,1%	5,9%	30	5,7%	30
Telšių apskritis	3,5%	5,9%	30	5,9%	31
Utenos apskritis	2,5%	6,1%	31	5,7%	30
Vilniaus apskritis	41,9%	25,5%	129	29,9%	156
Iš viso	100,0%	100,0%	505	100,0%	522

1.5. Tyrimo metodas

Respondentai apklausti taikant kombinuotą CATI ir CAWI metodą.

CATI (Computer Assisted Telephone Interview) atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus telefonu, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

CAWI (Computer Assisted Web Interview) metu respondentas kvietimą dalyvauti tyrime gauna el. paštu su aktyvia nuoroda į elektroninį tyrimo klausimyną, kurį užpildo jam / jai patogiu metu.

1.6. Duomenų analizė

Duomenų apdorojimo būdai:

Tikslinė grupė	Duomenų analizės būdas
Įmonių vadovai	Duomenų analizei naudojama SPSS programinė įranga, tyrimo ataskaitoje naudojamas aprašomosios statistikos principas
Įmonių atstovai (darbuotojai)	Duomenų analizei naudojama SPSS programinė įranga, tyrimo ataskaitoje naudojamas aprašomosios statistikos principas

Tyrimo duomenų skaičiavimai ir analizė atliekama, naudojant SPSS programinę įrangą. Ataskaitoje naudojamas aprašomosios statistikos principas. Taikant aprašomosios statistikos metodą naudojami statistiniai dydžiai: dažniai, procentai, vidurkiai. Reikšmingi rezultatų skirtumai skirtingose respondentų grupėse analizuojami naudojant krostabuliacinę (angl. crosstabulation) analizę. Statistiškai reikšmingiems skirtumams skirtingose socialinėse demografinėse grupėse nustatyti naudotas Pearsono χ^2 kriterijus (skirtumas laikytas statistiškai reikšmingu su tikimybe, lygia 95%, jei pagal šį testą atitinkamam skirtumui apskaičiuota p reikšmė yra mažesnė už 0,05). Esant statistiškai reikšmingam skirtumui, ieškoma, kuriose gardelėse (atsakymų pasiskirstymuose) jis yra – naudojama funkcija Adjusted Residuals. Statistiškai reikšmingas ryšys gardelėse nustatomas tikrinant atsakymų pasiskirstymus stulpelyje, sąryšyje su imties gardelėje dydžiu.

1.7. Statistinė duomenų paklaida

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz.: jeigu apklausus 505 respondentus gavome, kad 61,0 proc. apklaustųjų teigia, kad jų įmonėje taikomos priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 56,7 proc. ir 65,3 proc.

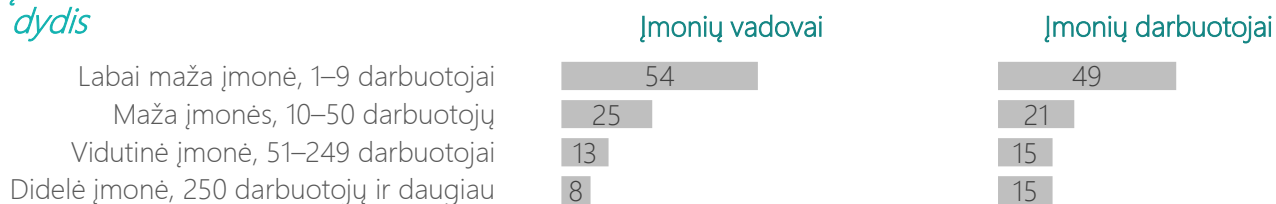
Įverčio tikslumas mažėja mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė, padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

Statistinė duomenų paklaida:

	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.	Proc.
PASISKIRSTYMAS	5	10	15	20	25	30	40	50
N	95	90	85	80	75	70	60	50
100	4.4	6.0	7.1	8.0	8.7	9.2	9.8	10
200	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.9	7.1
300	2.5	3.5	4.1	4.6	5.0	5.3	5.7	5.8
400	2.2	3.0	3.6	4.1	4.3	4.6	4.9	5.0
500	1.9	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.4	4.5
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.9	4.0
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.4	3.5
1000	1.4	1.9	2.3	2.5	2.7	2.9	3.1	3.1
1500	1.1	1.5	1.8	2.1	2.2	2.4	2.5	2.6

1.8. Respondentų charakteristikos (%)

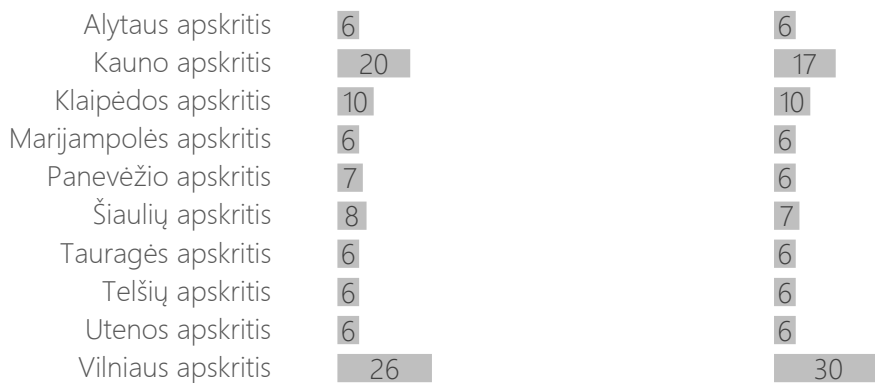
Įmonės dydis

Įmonės veiklos sritis

Apskritis

II. TYRIMO REZULTATAI

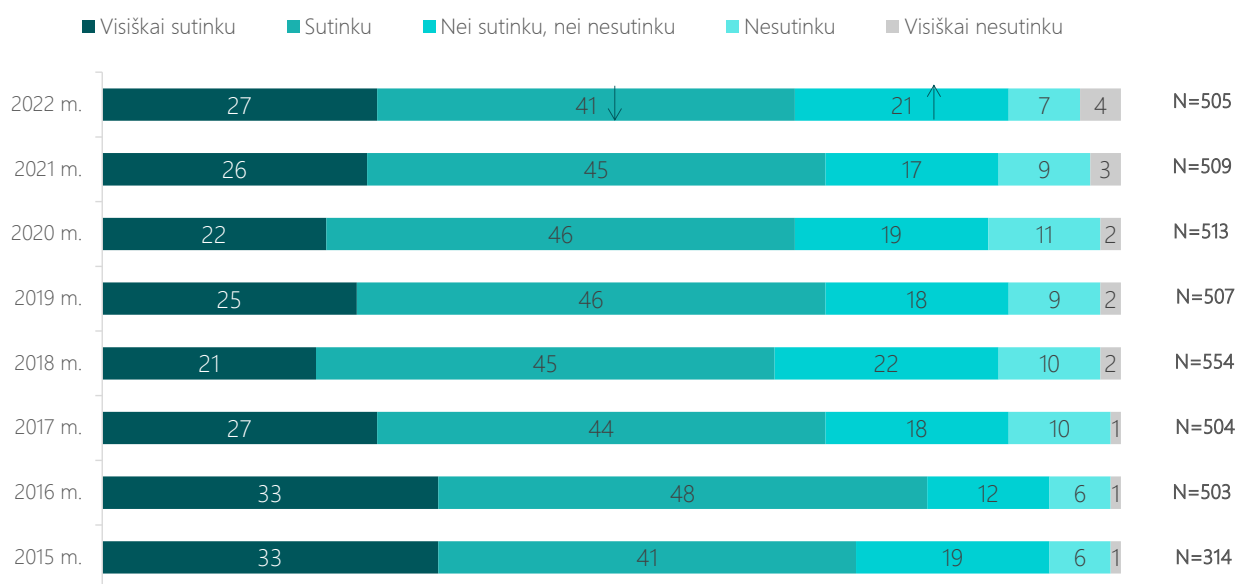
2.1. ĮMONIŲ VADOVAI

2.1.1. POŽIŪRIS Į DARBUOTOJO KVALIFIKACIJĄ

Du trečdaliai (68 proc.) įmonių vadovų pritaria teiginiui, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis: 27 proc. visiškai sutinka, 41 proc. – sutinka. 21 proc. apklaustųjų laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka nei nesutinka. 11 proc. laikosi priešingos nuomonės: 7 proc. nesutinka, 4 proc. visiškai nesutinka).

Lyginant su 2021 m. tyrimo duomenimis, reikšmingai sumažėjo pritarimą („sutinku“) išreiškusių respondentų dalis (nuo 45 proc. iki 41 proc.) ir padidėjo tiesiog nesutinkančių („nesutinku“) respondentų dalis (nuo 17 proc. iki 21 proc.) (Pav. 2.1.1.1).

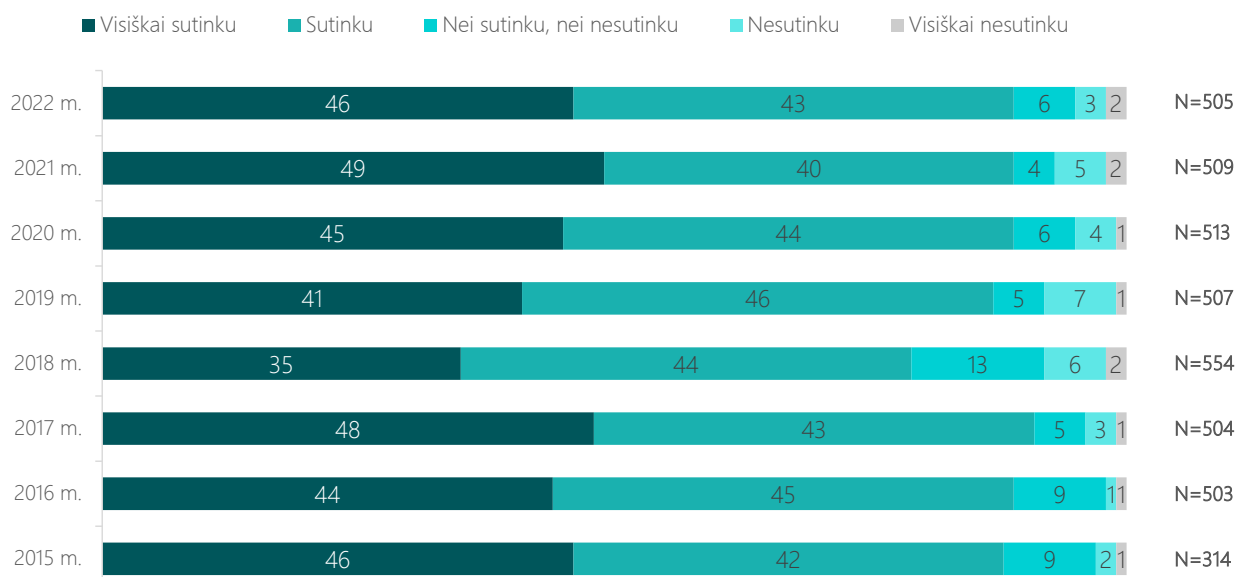
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.1.1 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis“? (proc.)

Absoliuti dauguma (89 proc.) įmonių vadovų sutinka, kad darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų: 46 proc. visiškai sutinka, 43 proc. – sutinka. Neutralios pozicijos (nei sutinka, nei nesutinka) laikosi 6 proc. apklaustųjų. 5 proc. respondentų laikosi priešingos nuomonės: 3 proc. nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka, kad darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas yra svarbesnė. (Pav. 2.1.1.2)

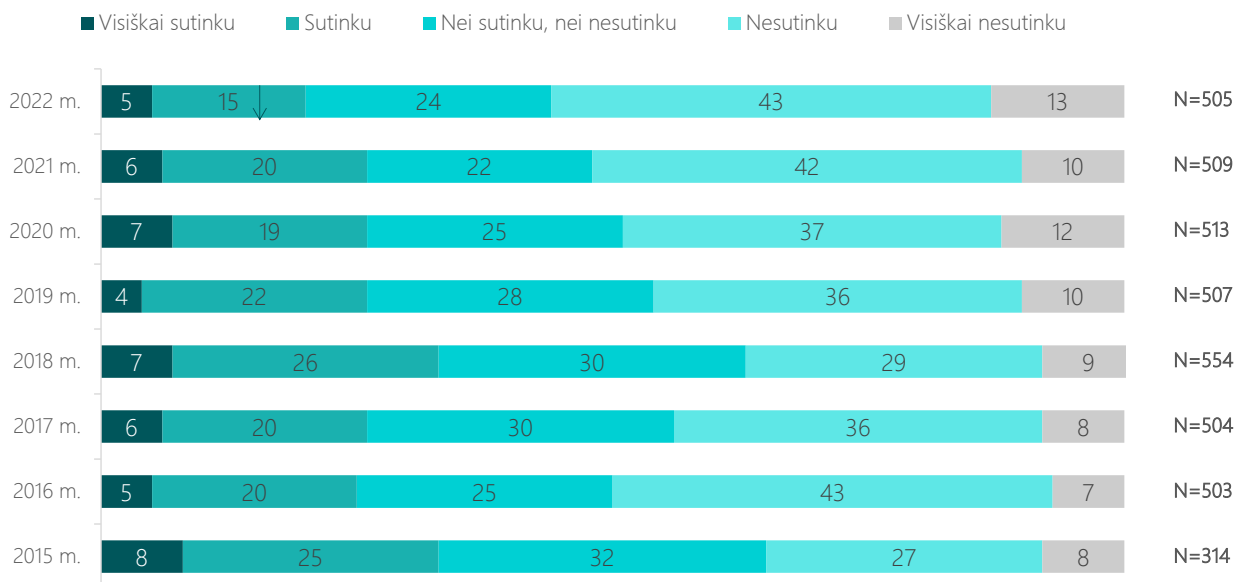
Pritarimą nuostatai dažniau išreiškė labai mažų ir mažų įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

2.1.1.2 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų“? (proc.)

Penktadalis (20 proc.) įmonių vadovų pritaria teiginiui, kad formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą darbuotojo kompetencijos lygį: 5 proc. visiškai sutinka, 15 proc. – sutinka. Ketvirtadalis (24 proc.) apklaustųjų nei sutinka, nei nesutinka. Daugiau nei pusė (56 proc.) tyrimo dalyvių išreiškė priešingą poziciją: 43 proc. nesutinka, 13 proc. visiškai nesutinka. Lyginant su 2021 m. tyrimo duomenimis, reikšmingai sumažėjo pritarimą („sutinku“) išreiškusių respondentų dalis (nuo 20 proc. iki 15 proc.) (Pav. 2.1.1.3).

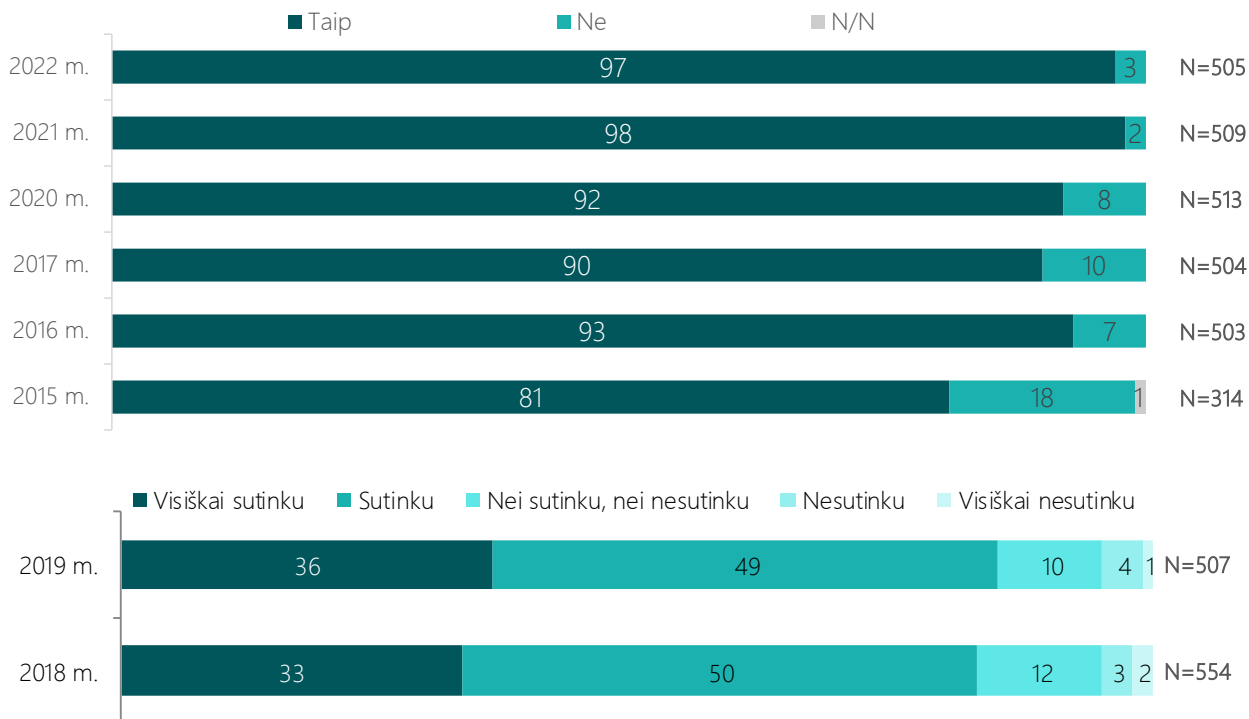
Pritarimą nuostatai dažniau išreiškė gamybos ir prekybos srities įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

2.1.1.3 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą darbuotojo kompetencijos lygį“? (proc.)

Absoliuti dauguma (97 proc.) apklaustų įmonių vadovų sutinka su nuostata, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas. Vos 3 proc. respondentų laikosi priešingos nuomonės.

Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

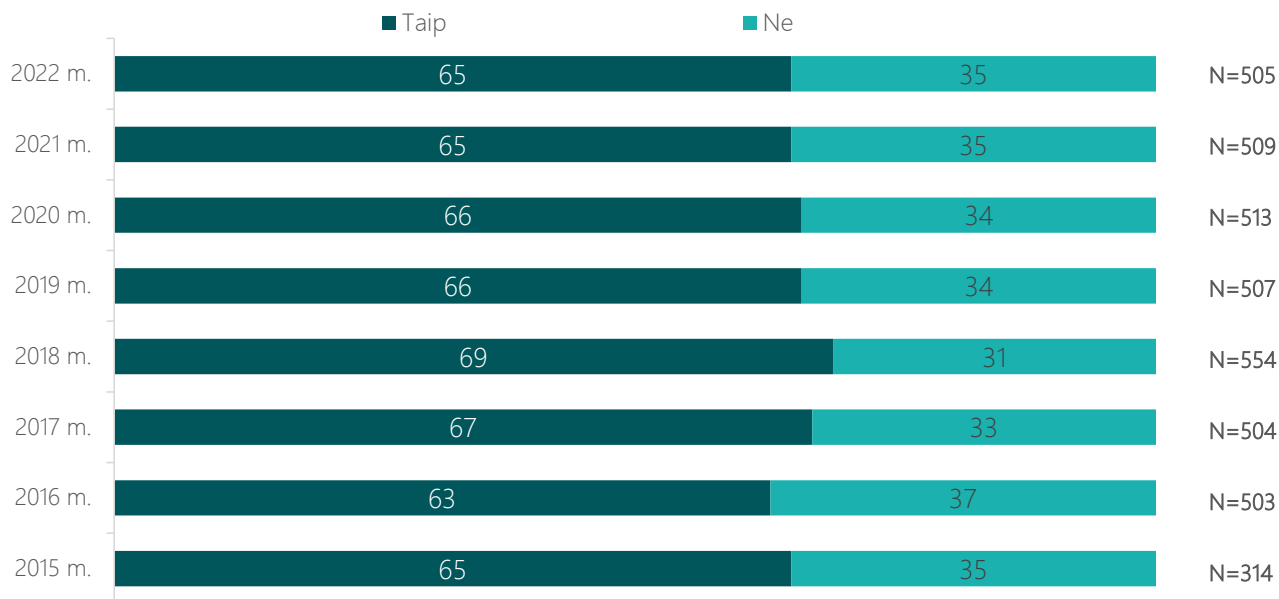

2.1.1.4 pav. Ar sutinkate su nuostata, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas? (2015-2017 m., 2020-2022 m.); Pritariate ar nepritariate teiginiui „Darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas“? (2018-2019 m.) (proc.)

2.1.2. JAUNIMAS DARBO RINKOJE

Du trečdaliai (65 proc.) respondentų teigė savo įmonėje priimančią jaunimą praktikai. 35 proc. nepriima (Pav. 2.1.2.1).

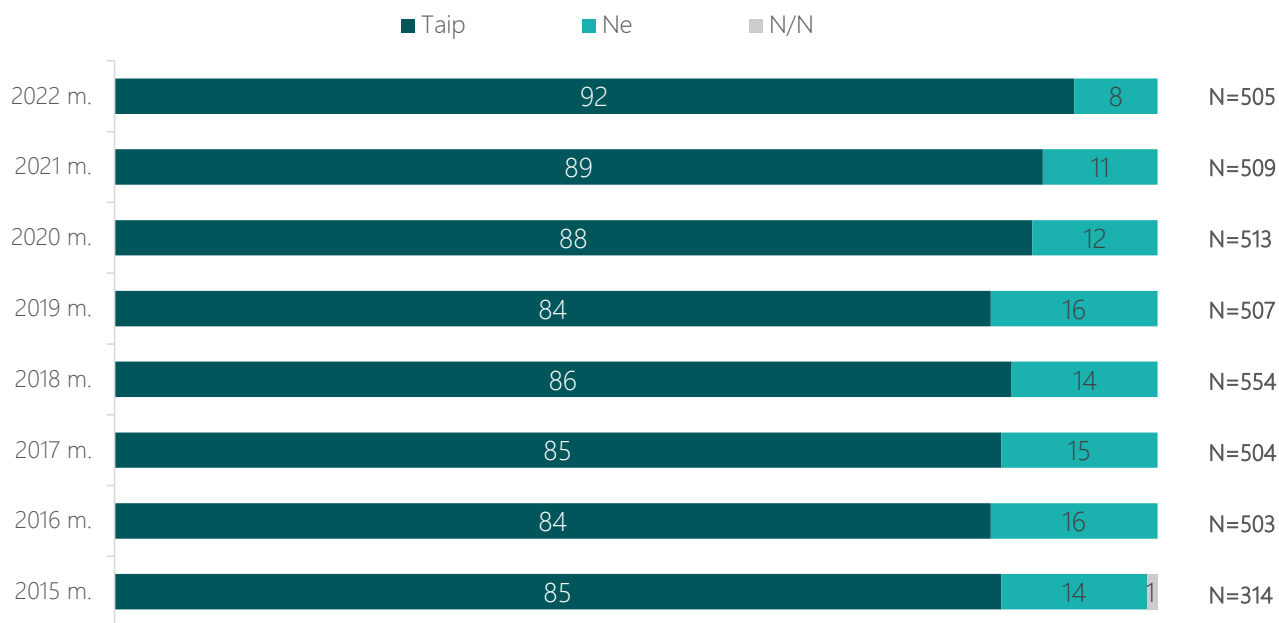
Jaunimą praktikai savo įmonėje dažniau priima vidutinių ir didelių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,01$).

2.1.2.1 pav. Ar savo įmonėje priimate jaunimą praktikai? (proc.)

Dauguma (92 proc.) apklaustų įmonių vadovų teigė, kad jų įmonėse turintys patirties darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui. 8 proc. apklaustųjų vadovaujamosiose įmonėse patirtis jaunimui nėra perduodama. (Pav. 2.1.2.2)

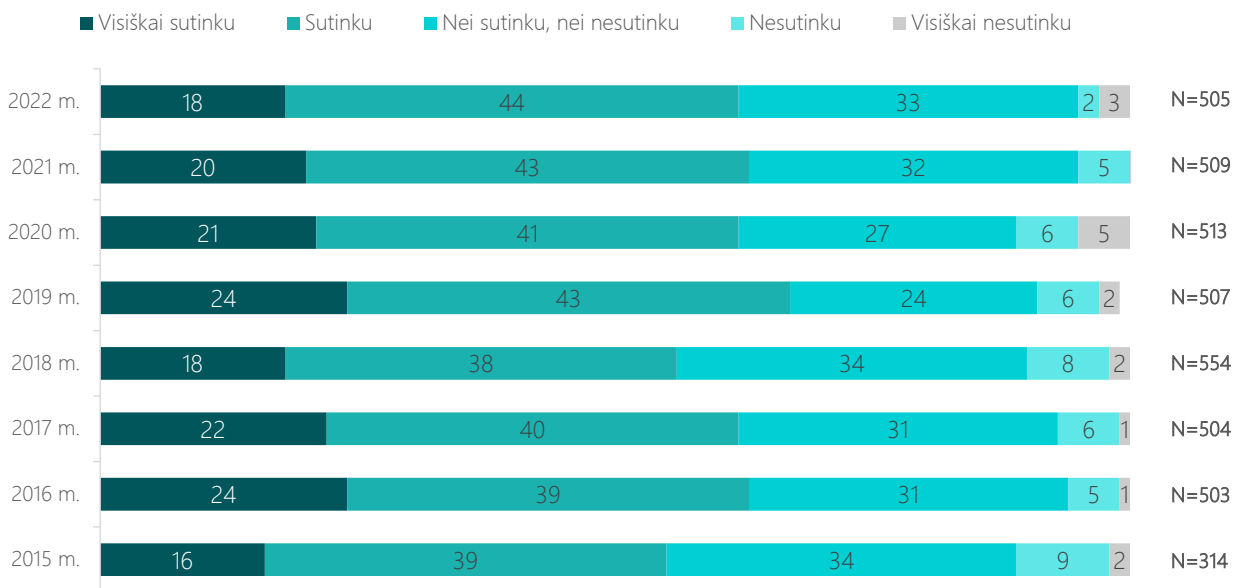
Vidutinių ir didelių įmonių darbuotojai, turintys patirties, dažniau perduoda praktinius įgūdžius jaunimui (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

2.1.2.2 pav. Ar turintys patirties Jūsų įmonės darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui? (proc.)

62 proc. apklaustųjų išreiškė pritarimą, kad jaunimo praktika įmonėje yra ne išlaidos, o investicijos: 18 proc. visiškai sutinka, 44 proc. – sutinka. 33 proc. respondentų laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. Likusioji įmonių vadovų dalis išreiškė priešingą nuomonę: 2 proc. nesutinka, 3 proc. – visiškai nesutinka. (Pav. 2.1.2.3)

Pritarimą nuostatai dažniau išreiškė didelių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

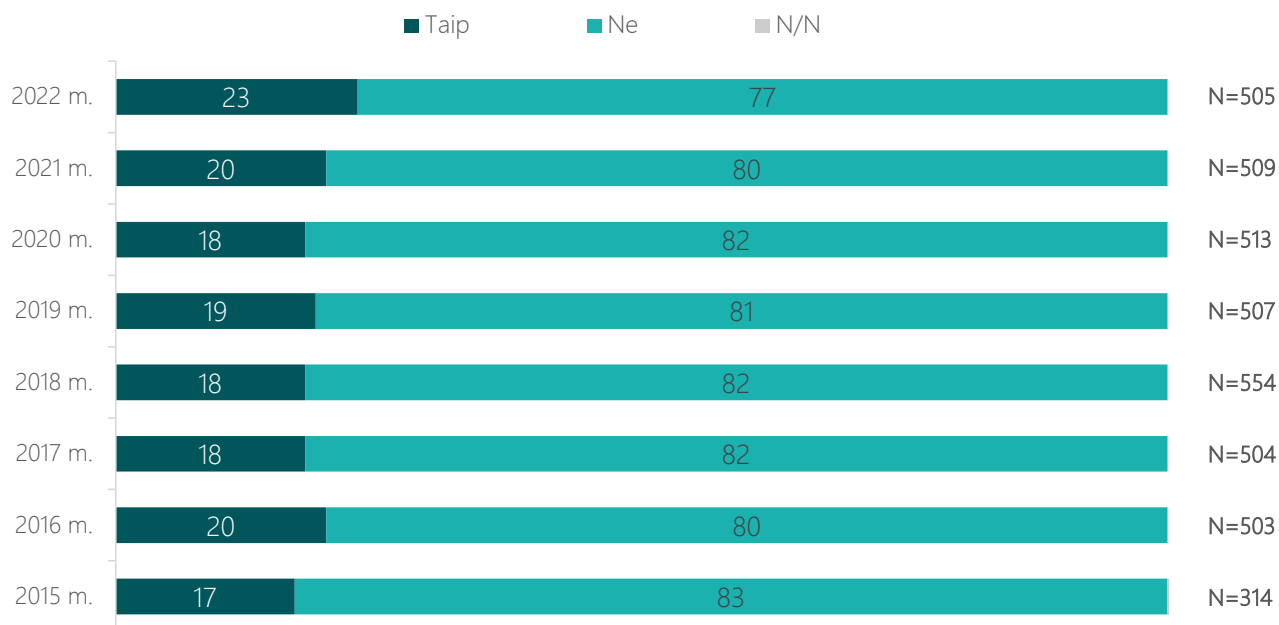

2.1.2.3 pav. Ar sutinkate su teiginiu, kad jaunimo praktika Jūsų įmonėje, tai ne išlaidos, o investicijos? (proc.)

2.1.3. BENDRADARBIAVIMAS SU MOKSLO IR STUDIJŲ INSTITUCIJOMIS

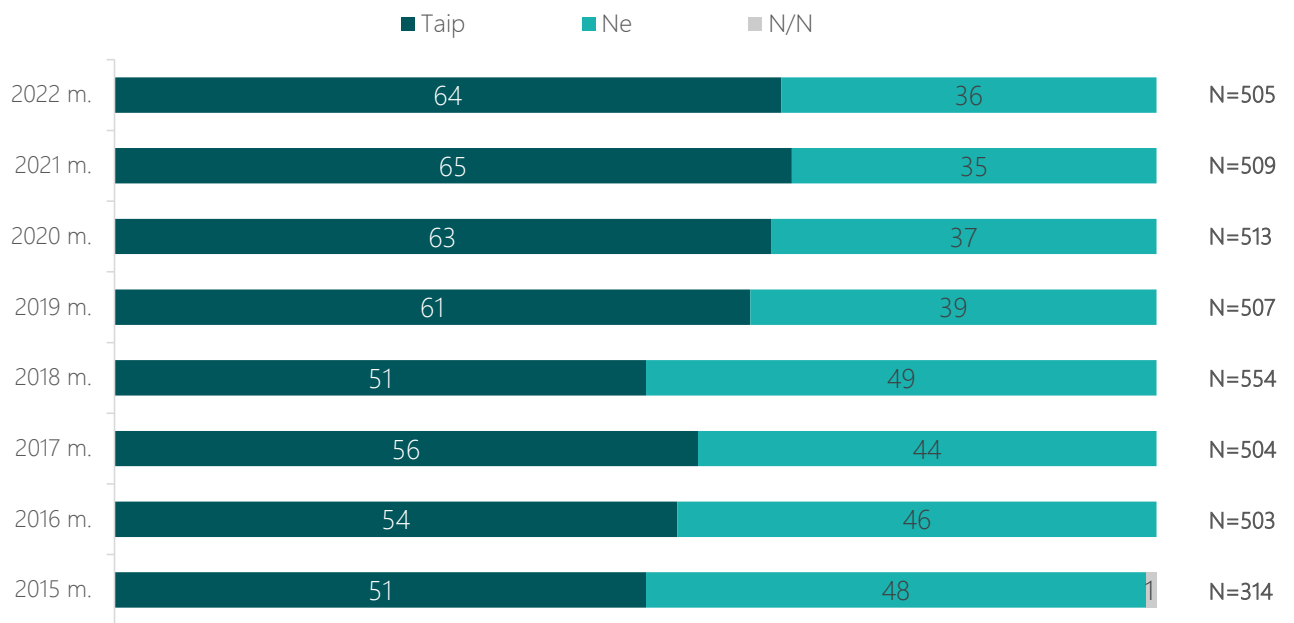
23 proc. įmonių vadovų teigė dalyvaujantys profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis. Dauguma (77 proc.) tokioje veikloje nedalyvauja (Pav. 2.1.3.1).

Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.3.1 pav. Ar dalyvaujate profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis? (proc.)

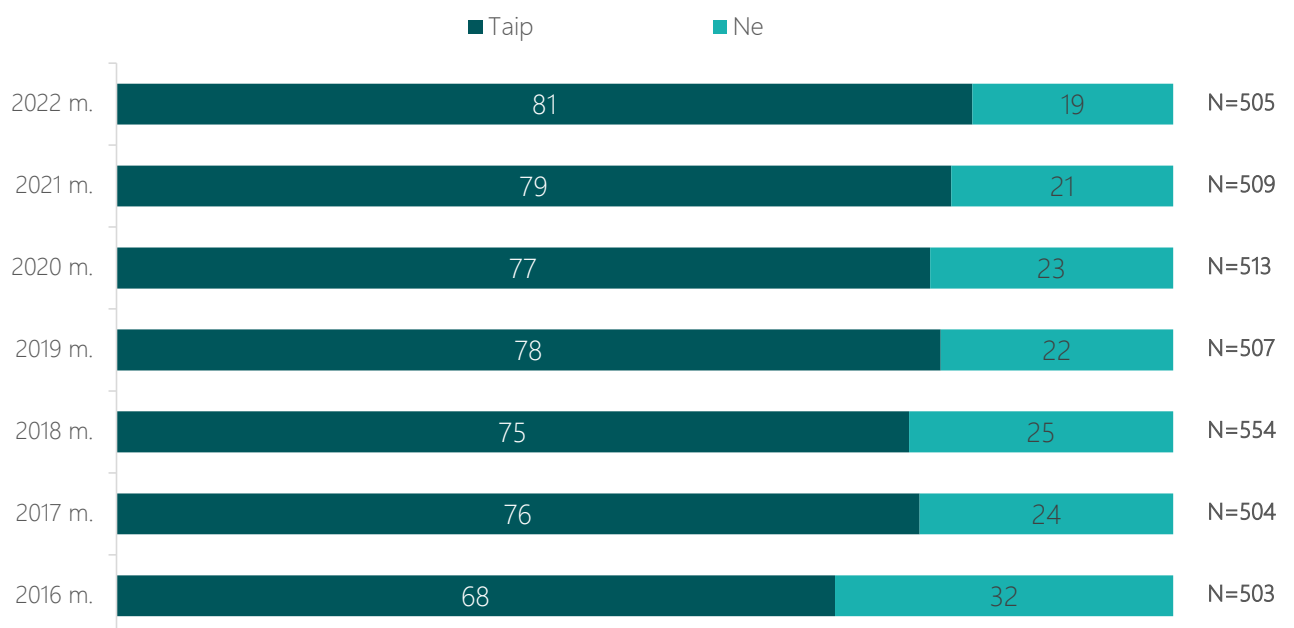
64 proc. apklaustųjų pritaria teiginiui, kad tik dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks jų įmonės poreikius. 36 proc. išreiškė priešingą nuomonę (Pav. 2.1.3.2).

2.1.3.2 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Tik dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks mūsų įmonės poreikius“? (proc.)

Daugelis (81 proc.) įmonių vadovų sutinka su teiginiu, kad bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis yra naudingas įmonei, nes padeda jai išlikti konkurencingai / kuria pridėtinę vertę. 19 proc. laikosi priešingos nuomonės (Pav. 2.1.3.3).

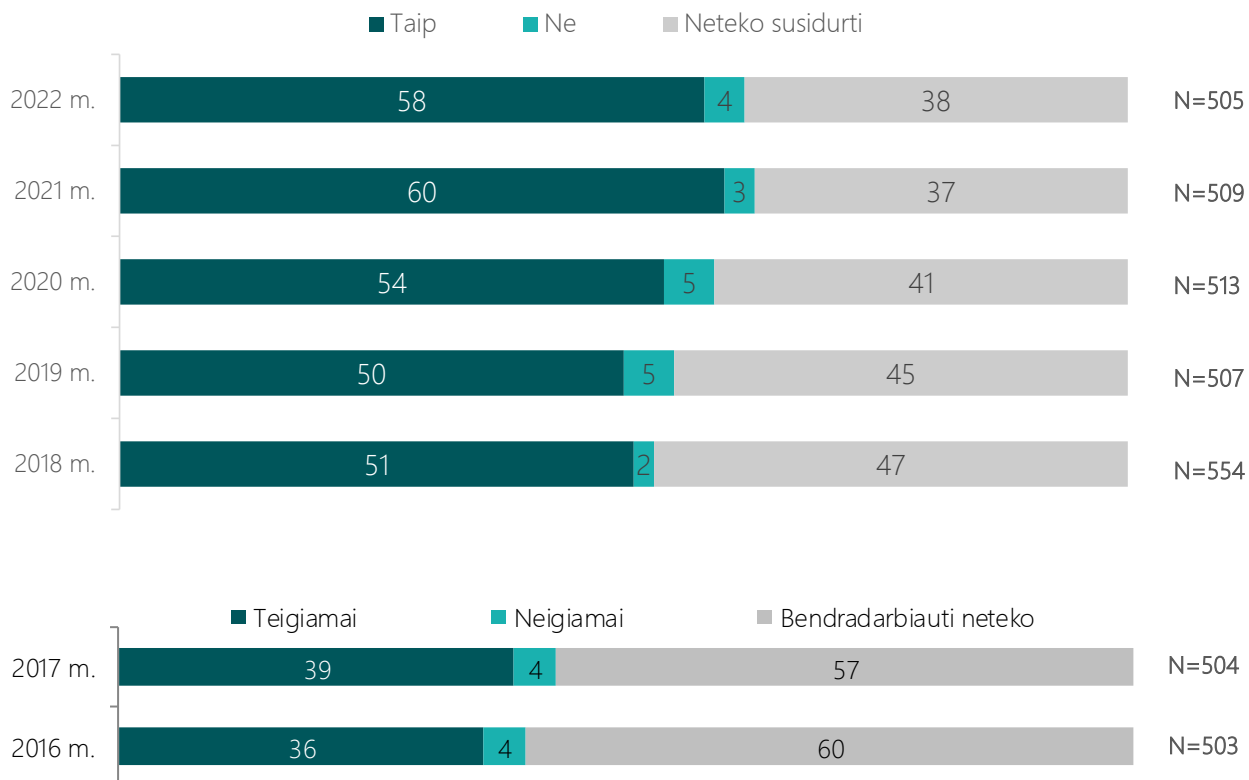
Pritarimą nuostatai dažniau išreiškė vidutinių ir didelių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

2.1.3.3 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis yra naudingas įmonei, nes padeda išlikti konkurencingiems / kuria pridėtinę vertę“? (proc.)

Daugiau nei pusė (58 proc.) apklaustų įmonių vadovų savo įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina teigiamai. 4 proc. – neigiamai. 38 proc. apklaustųjų nurodė, kad jiems neteko susidurti su mokslo ir studijų institucijomis (Pav. 2.1.3.4).

Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

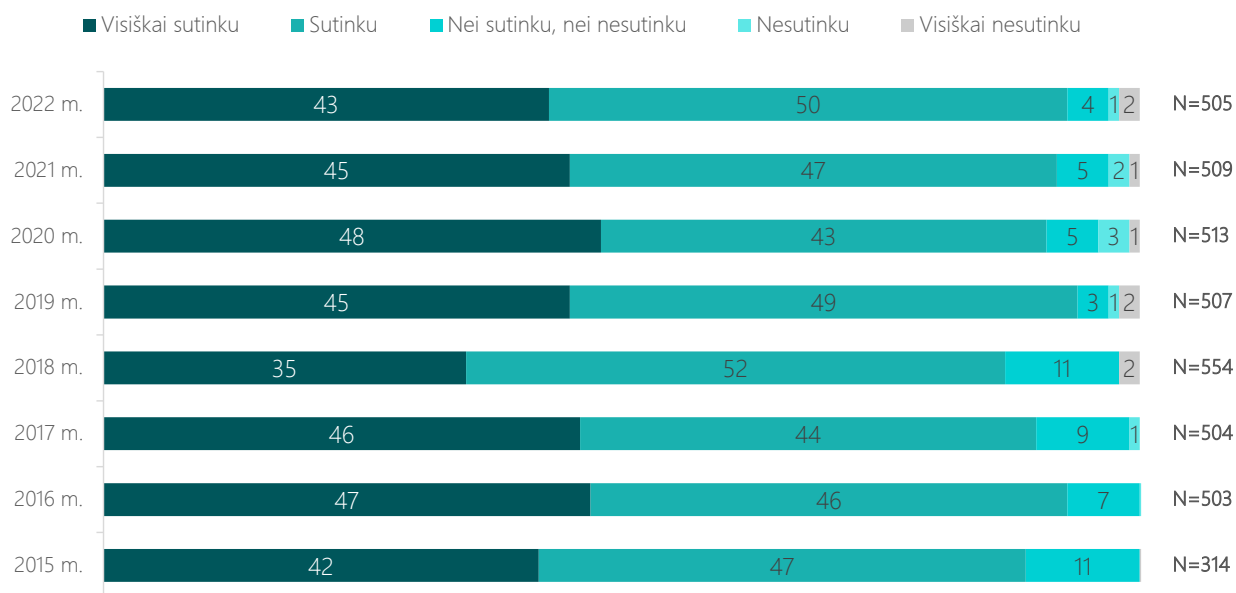

2.1.3.4 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Teigiamai žiūriu į mūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis“? (2018-2022 m.); Kaip vertinate Jūsų įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis? (2016-2017 m.) (proc.)

2.1.4. INOVACIJŲ NAUDOJIMAS ĮMONĖJE

Absoliuti dauguma (93 proc.) įmonių vadovų investicijas į inovacijas laiko svarbiu konkurenciniu pranašumu: 43 proc. – visiškai sutinka, 50 proc. – sutinka. 4 proc. apklaustųjų laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 3 proc. respondentų nesutinka: 1 proc. nesutinka, 2 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.4.1).

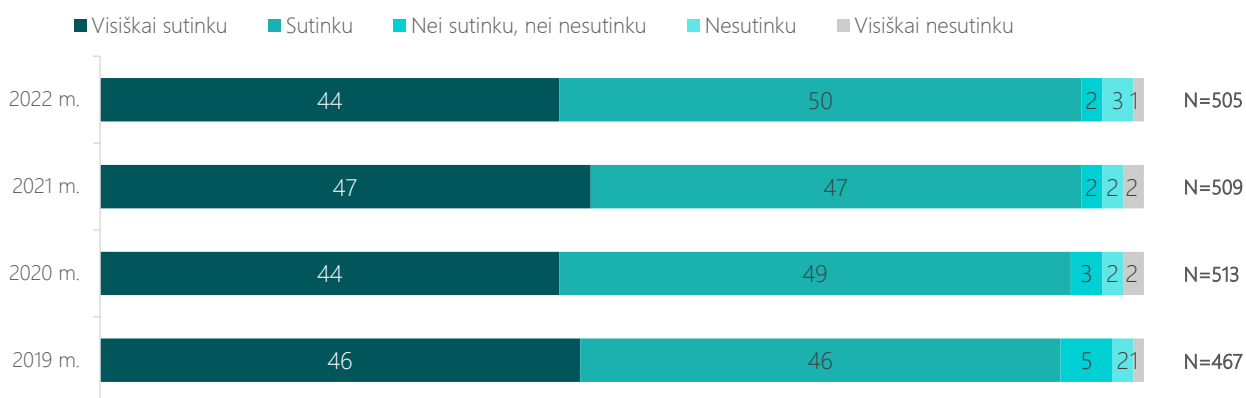
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.4.1 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Investicijos į inovacijas yra svarbus konkurencinis pranašumas“? (proc.)

9 iš 10 (94 proc.) pritaria teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai yra stiprus konkurencinio pranašumo šaltinis: 44 proc. – visiškai sutinka, 50 proc. – sutinka. 2 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 4 proc. apklaustųjų laikosi priešingos nuomonės: 3 proc. nesutinka, 1 proc. visiškai nesutinka (Pav. 2.1.4.2).

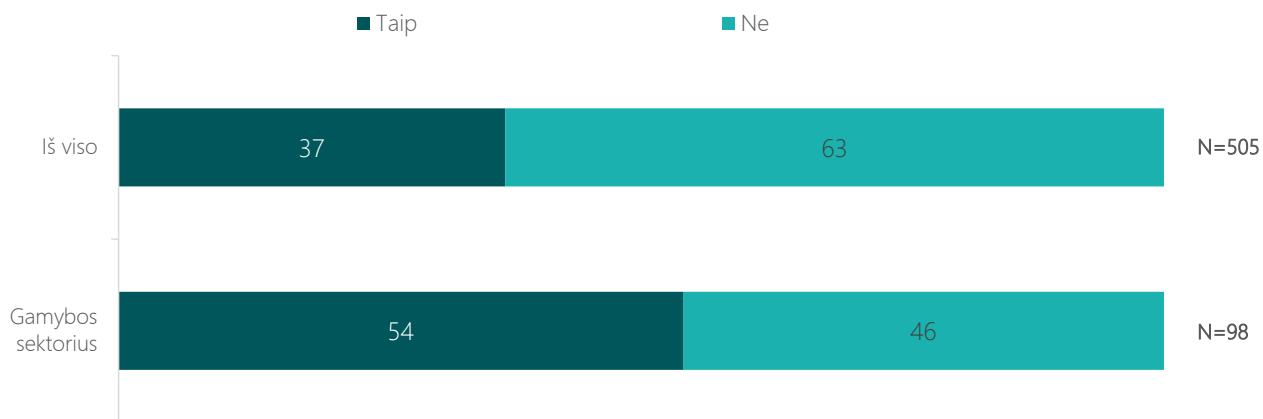
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.4.2 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Kūrybiniai sprendimai yra stiprus konkurencinio pranašumo šaltinis“? (proc.)

Trečdalis (37 proc.) visų apklaustųjų vadovų teigia, kad jų vadovaujamos įmonės domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinėmis ar mažaatliekinėmis technologijomis), jų kaina bei ekonomine nauda. 63 proc. apklaustųjų teigia, kad įmonė nesidomėjo ekoinovacijomis. Tuo tarpu 54 proc. gamybos sektoriaus įmonių vadovų teigia, kad jų vadovaujamos įmonės domėjosi ekoinovacijomis, 46 proc. nurodė nesidomėję. (Pav. 2.1.4.3)

Ekoinovacijomis dažniau domisi mažos, vidutinės ir didelės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,001$), gamybos srities įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,001$).

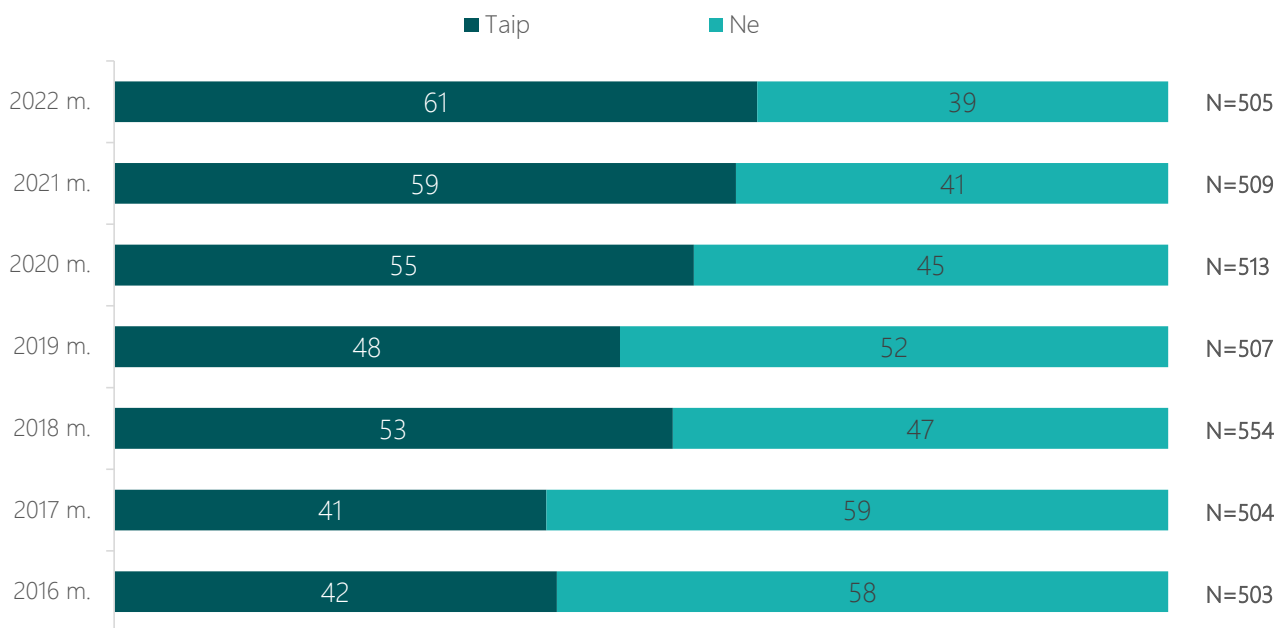

2.1.4.3 pav. Ar Jūsų įmonė domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinėmis ar mažaatliekinėmis technologijomis), jų kaina bei ekonomine nauda? (proc.)

2.1.5. RŪPINIMASIS DARBUOTOJŲ SVEIKATA

61 proc. tyrimo dalyvių vadovaujamosiose įmonėse yra taikomos priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą. 36 proc. – netaikomos (Pav. 2.1.5.1).

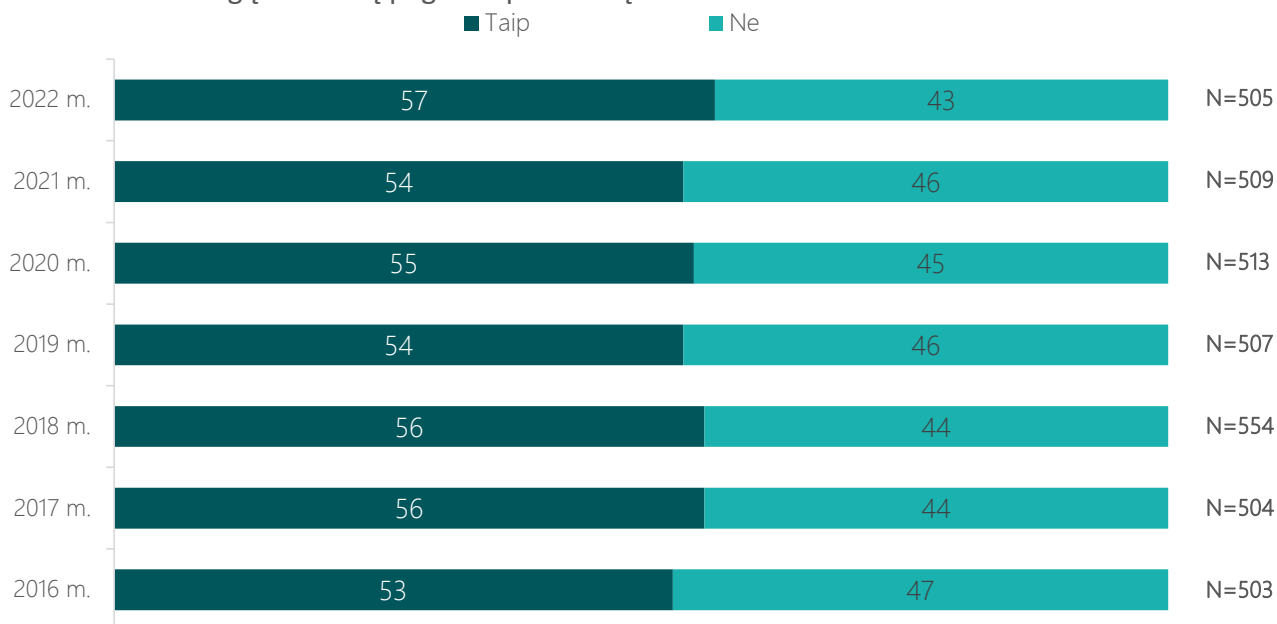
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.5.1 pav. Ar Jūsų įmonėje yra taikomos priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą? (proc.)

Daugiau nei pusės (57 proc.) apklaustų vadovų teigimu, darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos. 43 proc. nurodė, kad darbuotojams šios paslaugos neprieinamos (Pav. 2.1.5.2).

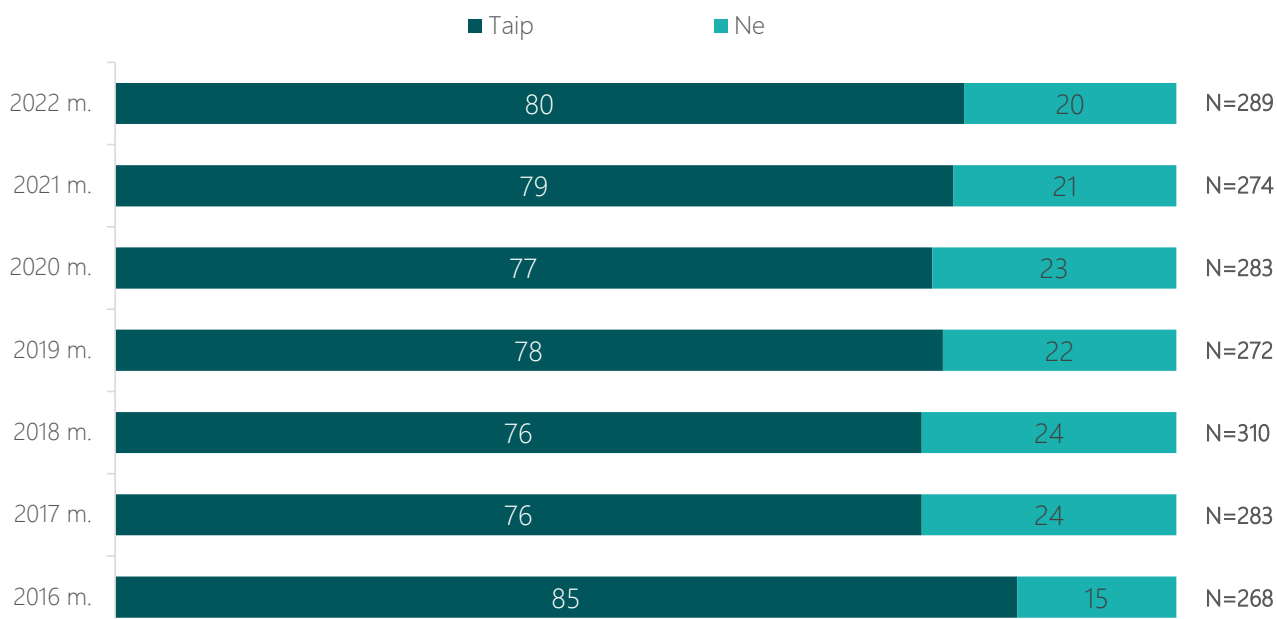
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.5.2 pav. Ar Jūsų įmonės darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos? (proc.)

Dauguma (80 proc.) apklaustų vadovų, kurių darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos, per paskutinius 12 mėn. informavo savo darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas. 20 proc. savo darbuotojų neinformavo (Pav. 2.1.5.3).

Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

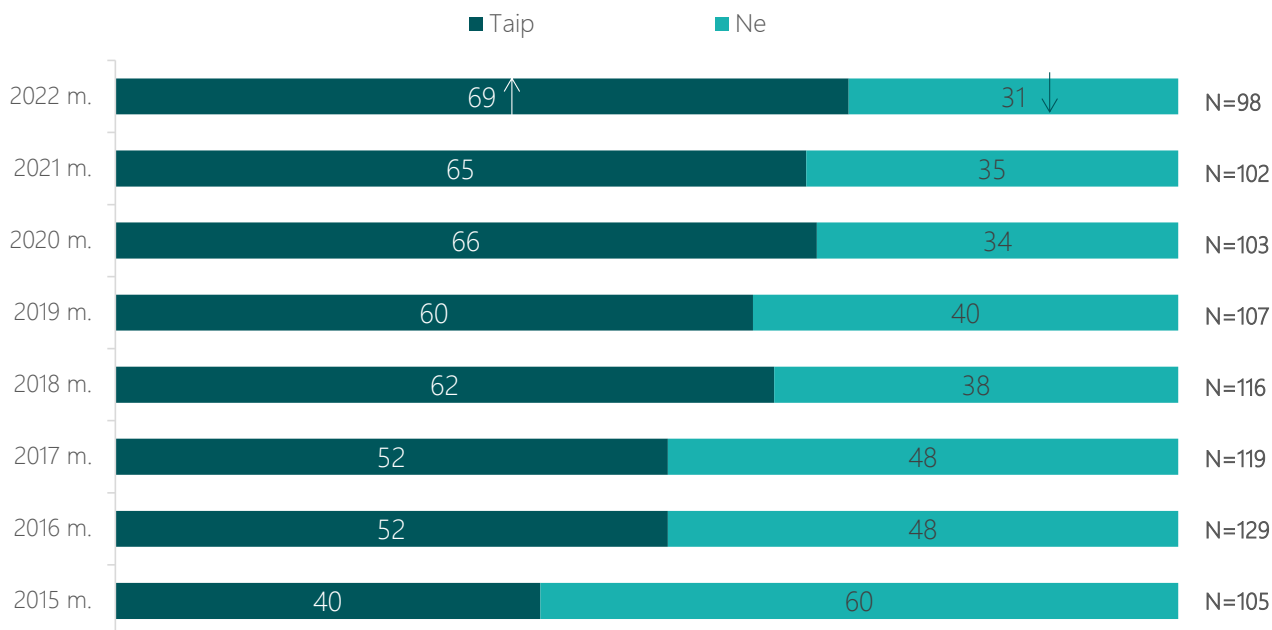

2.1.5.3 pav. Ar per pastaruosius 12 mėn. Jūsų įmonė informavo darbuotojus apie jiems prieinamas profesinės sveikatos paslaugas? (proc.; *atsakinėja įmonės vadovai, kurių darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos)

2.1.6. APLINKOSAUGA

Du trečdaliai (69 proc.) gamybos įmonių vadovų teigė, kad jų įmonė diegia aplinkosaugos standartus / technologijas. Trečdalis (31 proc.) – nediegia. Lyginant su 2021 m. tyrimo duomenimis, statistiškai reikšmingai padidėjo teigiančių, kad jų įmonė diegia aplinkosaugos standartus / technologijas (nuo 65 proc. iki 69 proc.) (Pav. 2.1.6.1).

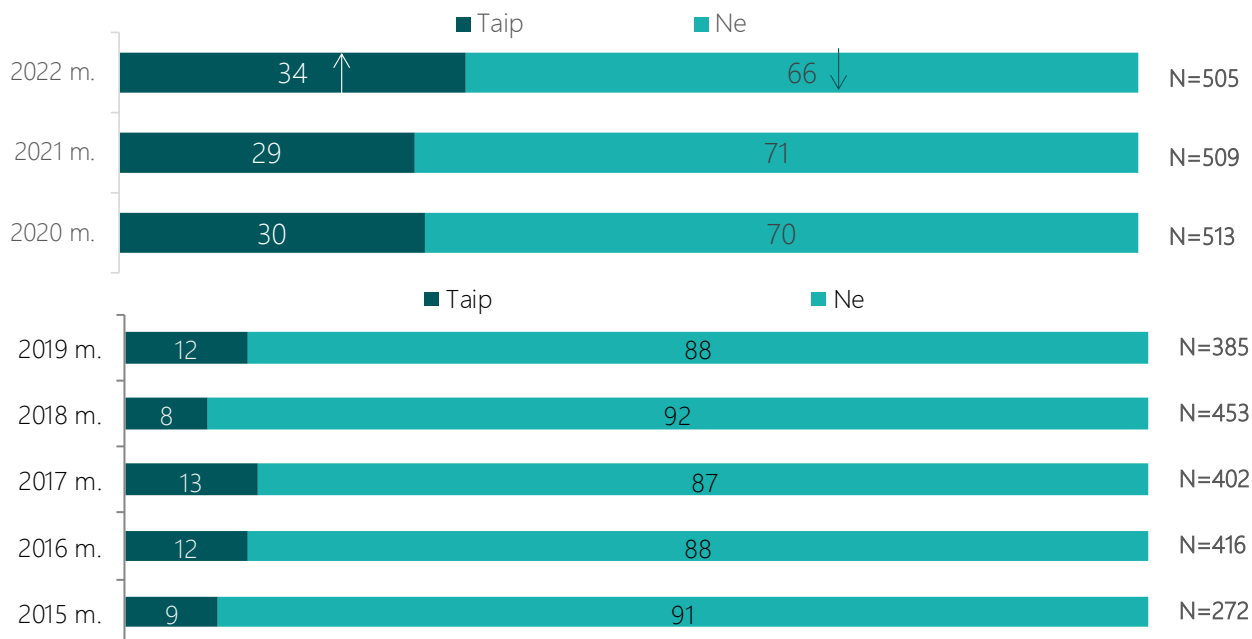
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.6.1 pav. Ar Jūsų įmonė diegia aplinkosaugos standartus / technologijas? (proc.; *atsakinėja tik gamybos įmonių vadovai)

34 proc. apklaustų vadovų teigė, kad jų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą. Daugumoje (66 proc.) įmonių to daryti neketinama. Lyginant su 2021 m. tyrimo duomenimis, statistiškai reikšmingai padidėjo teigiančių, kad jų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą (nuo 29 proc. iki 34 proc.) (Pav. 2.1.6.2).

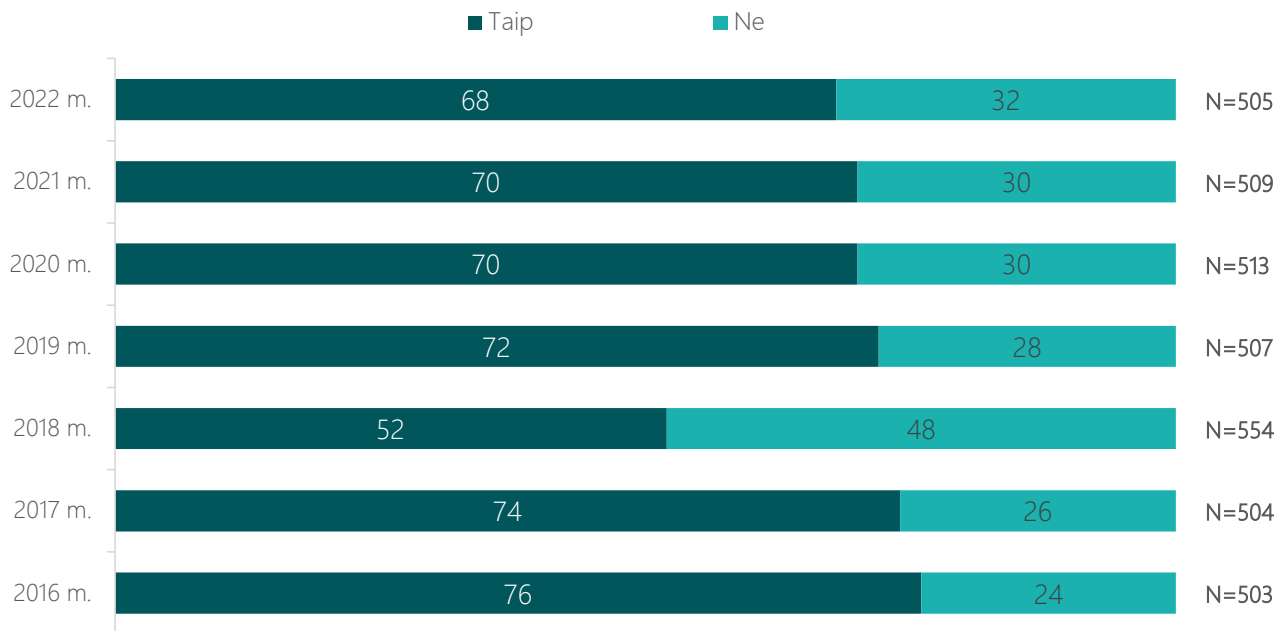
Ekoinovacijomis dažniau domisi mažos, vidutinės ir didelės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,001$), gamybos srities įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,01$).

2.1.6.2 pav. Ar Jūsų įmonė per artimiausią pusmetį planuoja įsdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą? (proc.; *2015-2019 m. atsakinėja vadovai, kurių įmonėse nėra įdiegto nei vieno aplinkosauginio standarto)

Daugumos (68 proc.) vadovų nuomone, aplinkosaugos standartų diegimas suteikia įmonei pranašumo, pagerina įmonės įvaizdį. 32 proc. mano priešingai (Pav. 2.1.6.3).

Pritarimą nuostatai dažniau išreiškė mažų, vidutinių ir didelių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,01$), gamybos ir statybos sričių įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,01$).

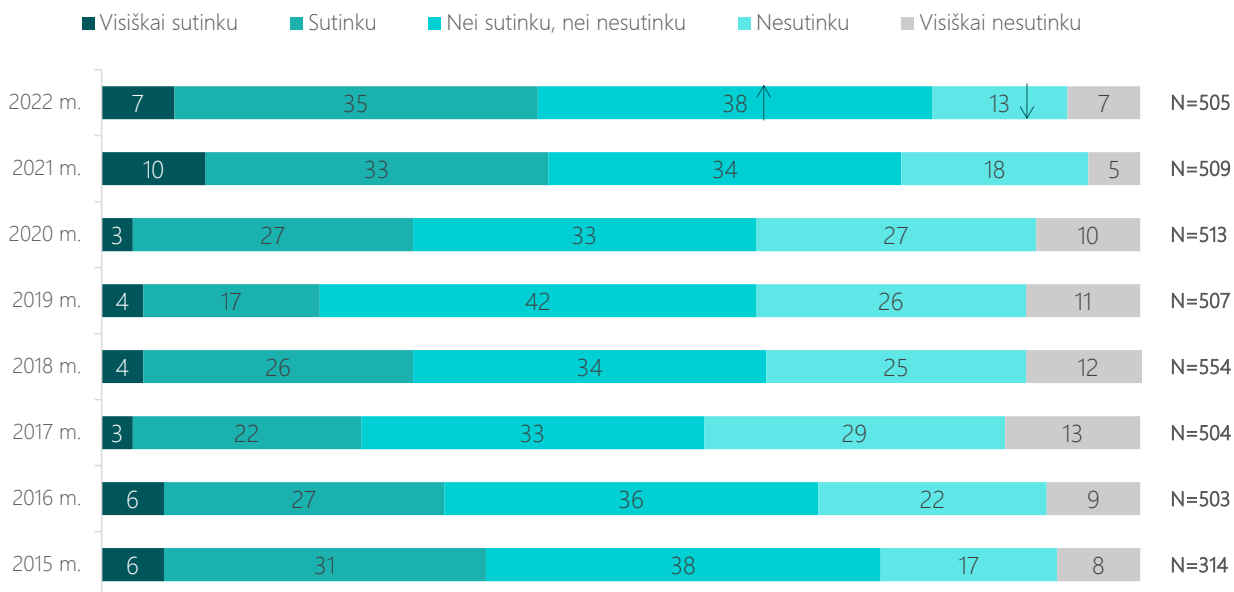

2.1.6.3 pav. Ar, Jūsų nuomone, aplinkosaugos standartų diegimas suteikia įmonei pranašumo, pagerina įmonės įvaizdį? (proc.)

2.1.7. REGIONAI IR ĮMONIŲ PLĖTRA

42 proc. apklaustųjų išreiškė pritarimą, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga: 7 proc. vadovų visiškai sutinka, 35 proc. – sutinka. 38 proc. laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 20 proc. išreiškė priešingą nuomonę: 13 proc. nesutinka, 7 proc. visiškai nesutinka. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, reikšmingai padaugėjo besilaikančių neutralios pozicijos („nei sutinku, nei nesutinku“), kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga (nuo 34 proc. iki 38 proc.) bei sumažėjo nesutinkančių („nesutinku“) dalis (nuo 18 proc. iki 13 proc.) (Pav. 2.1.7.1).

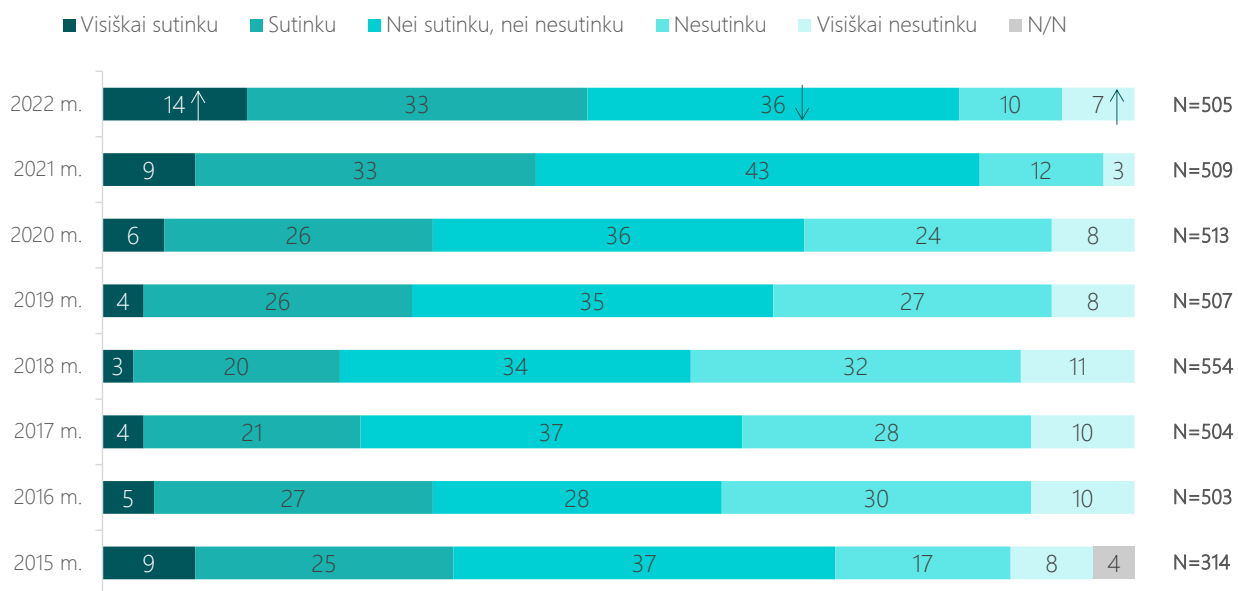
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.7.1 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolat auga“? (proc.)

47 proc. tyrimo dalyvių sutinka su teiginiu, kad regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir mažesni kaštai): 14 proc. visiškai sutinka su teiginiu, 33 proc. – sutinka. 36 proc. išreiškė neutralią poziciją – nei sutinka, nei nesutinka. 17 proc. laikosi priešingos nuomonės: 10 proc. nesutinka, 7 proc. visiškai nesutinka. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, statistiškai reikšmingai padidėjo visiškai sutinkančių vadovų dalis (nuo 9 proc. iki 14 proc.). Taip pat reikšmingai sumažėjo neutralios pozicijos („nei sutinku, nei nesutinku“) vadovų dalis (nuo 43 proc. iki 36 proc.). Reikšmingai padidėjo ir griežtai nesutinkančių („visiškai nesutinku“) apklaustųjų dalis (nuo 3 proc. iki 7 proc.) (Pav. 2.1.7.2).

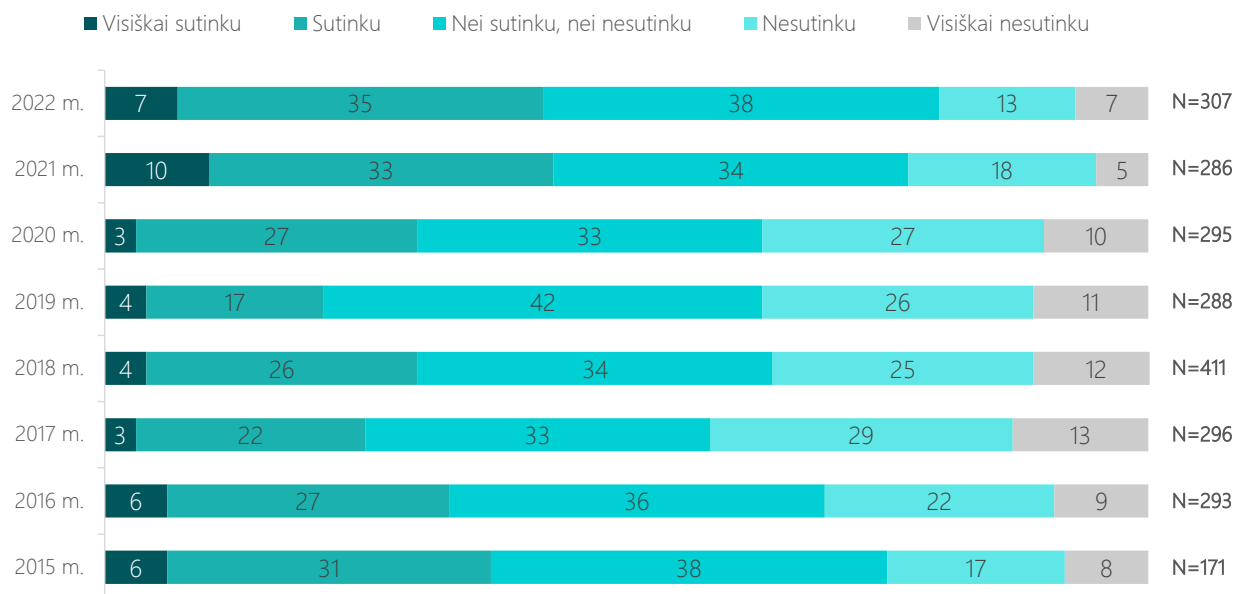
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.1.7.2 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokestinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir mažesni kaštai)“? (proc.)

42 proc. įmonių, veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje, vadovai sutinka su teiginiu „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos verslų startui“: 7 proc. respondentų visiškai sutinka, 35 proc. sutinka. 38 proc. apklaustųjų laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 20 proc. išreiškė priešingą poziciją: 13 proc. vadovų nesutinka, 7 proc. – visiškai nesutinka (Pav. 2.1.7.3).

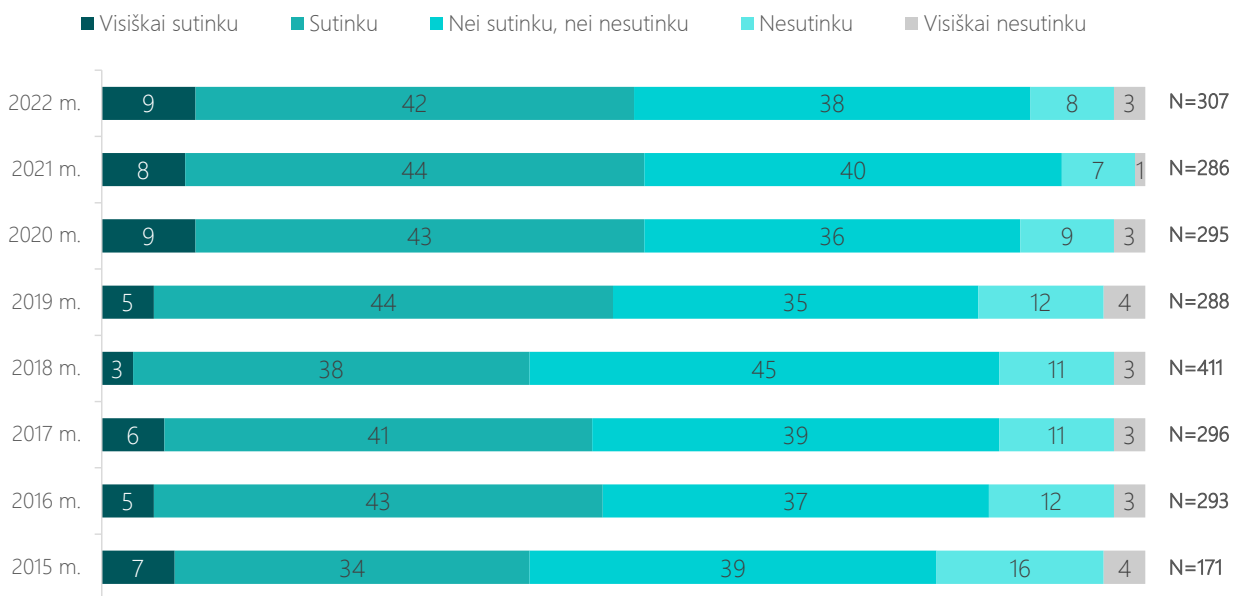
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.7.3 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos naujų verslų startui“? (proc.; *atsakinėja įmonių veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje vadovai)

51 proc. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje veikiančių įmonių vadovų sutinka su teiginiu „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamų verslų plėtrai“: 9 proc. respondentų visiškai sutinka, 42 proc. sutinka. 38 proc. apklaustųjų laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 11 proc. išreiškė priešingą poziciją: 8 proc. vadovų nesutinka, 3 proc. – visiškai nesutinka (Pav. 2.1.7.4).

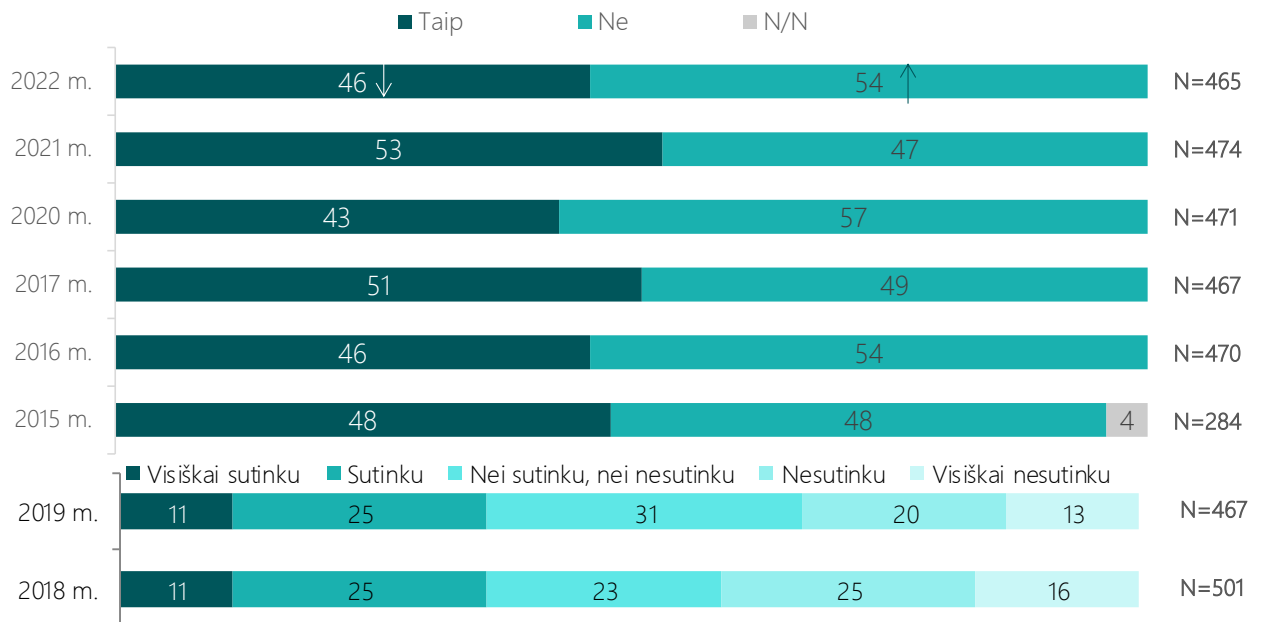
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.1.7.4 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamų verslų plėtrai“? (proc.; *atsakinėja įmonių veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje vadovai)

46 proc. labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovų galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarsto savo verslo plėtrą į užsienio rinkas. 54 proc. apklaustųjų nesvarsto tokios alternatyvos. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, svarstančiųjų savo verslo plėtrą į užsienio rinkas dalis reikšmingai sumažėjo nuo 53 proc. iki 46 proc. (Pav. 2.1.7.5).

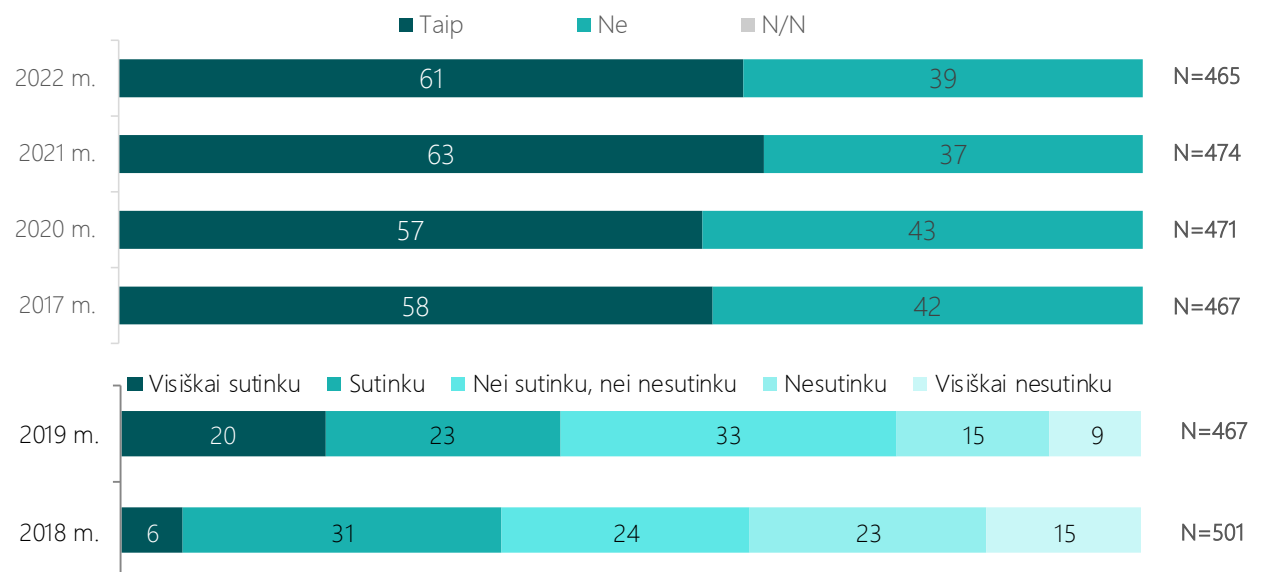
Savo verslo plėtrą į užsienio rinkas dažniau svarsto mažų ir vidutinių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$), gamybos srities įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

2.1.7.5 pav. Ar galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarstote savo verslo plėtrą į užsienio rinkas? (2015-2017 m., 2020-2022 m.); Pritariate ar nepritariate teiginiui „Mūsų įmonė, galvodama apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarsto savo verslo plėtrą į užsienio rinkas“? (2018-2019 m.) (proc.; *atsakinėja tik labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovai)

61 proc. labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovų teigė girdėję apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamas ES investicijų priemones. 39 proc. teigia to negirdėję (Pav. 2.1.7.6).

Girdėję apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamas ES investicijų priemones dažniau teigia mažų ir vidutinių įmonių vadovai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,01$), gamybos srities įmonės (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

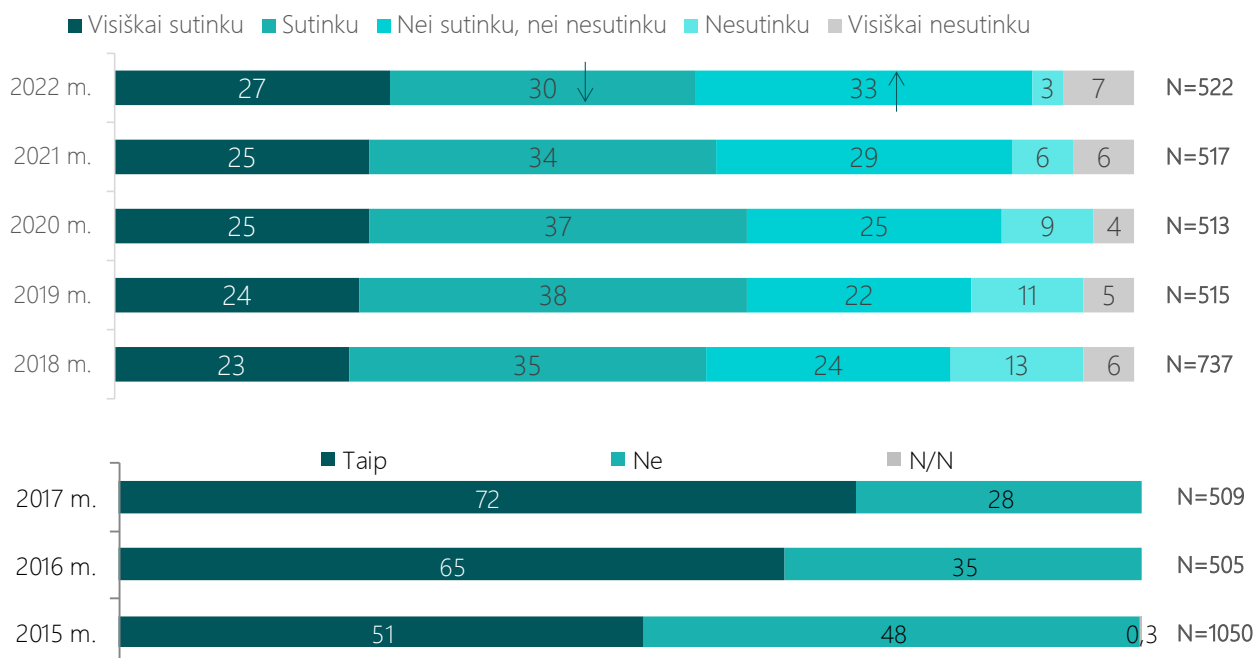
2.1.7.6 pav. Ar esate girdėjęs apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamas ES investicijų priemones? (2017 m., 2020-2022 m.); Pritariate ar nepritariate teiginiui „Esu girdėjęs apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamas ES investicijų priemones“? (2018-2019 m.) (proc.; *atsakinėja tik labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovai)

2.2. ĮMONIŲ ATSTOVAI

2.2.1 INOVACIJŲ NAUDOJIMAS DARBE

Dauguma (57 proc.) respondentų pritaria teiginiui, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis darbo įrankis jų įmonėse: 27 proc. visiškai sutinka, 30 proc. sutinka. Trečdalis (33 proc.) laikosi neutralios pozicijos – nei sutinka, nei nesutinka. 10 proc. išreiškė nepritarimą: 3 proc. nesutinka, 7 proc. – visiškai nesutinka. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, reikšmingai sumažėjo sutinkančių (nuo 34 proc. iki 30 proc.) bei padidėjo neapsisprendusiųjų skaičius (nuo 29 proc. iki 33 proc.) (Pav. 2.2.1.1).

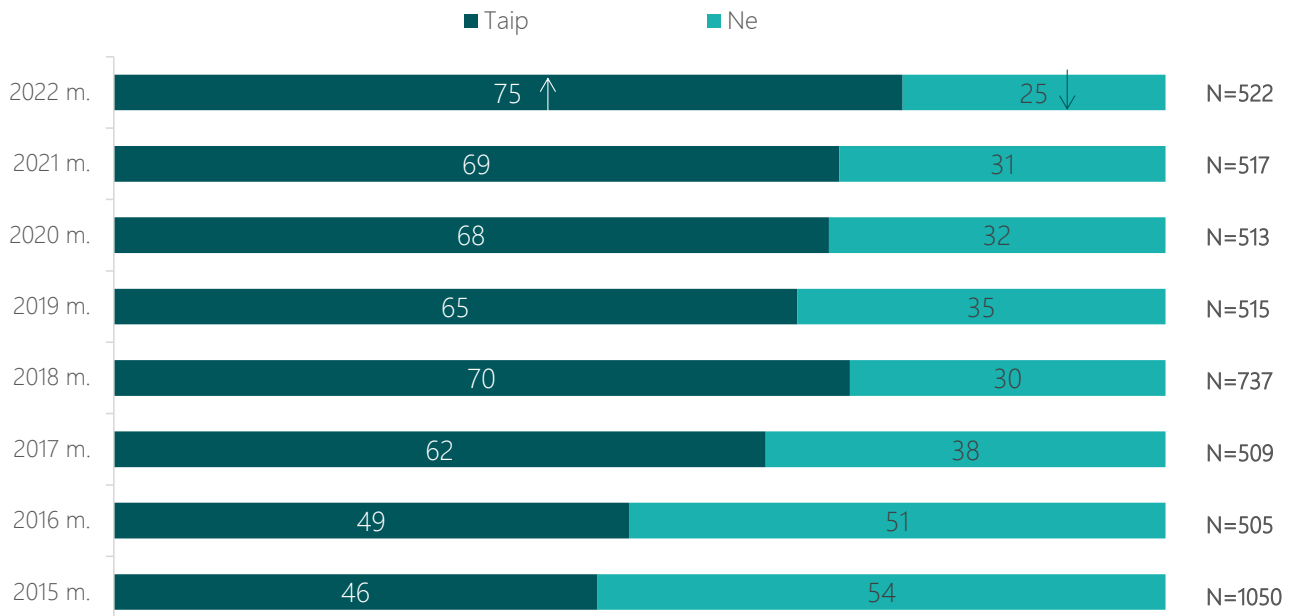
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.2.1.1 pav. Pritariate ar nepritariate teiginiui „Mūsų įmonėje viešosios e-paslaugos yra kasdienis darbo įrankis“? (proc.)

75 proc. įmonių darbuotojų žino, kas yra atviri duomenys. 25 proc. apklaustųjų nežino. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, reikšmingai padidėjo žinančių skaičius (nuo 69 proc. iki 75 proc.) (Pav. 2.2.1.2).

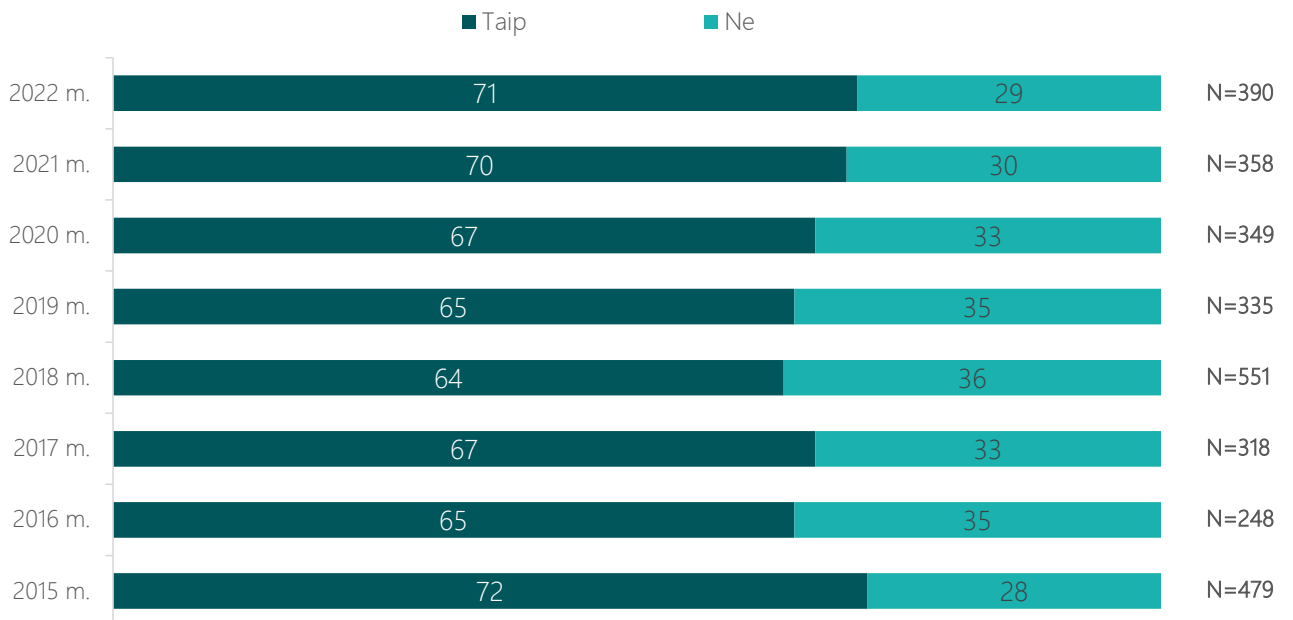
Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.2.1.2 pav. Ar Jūs žinote, kas yra atviri duomenys? (proc.)

71 proc. respondentų, nurodžiusių, kad žino, kas yra atviri duomenys, teigė bent kartą pasinaudoję atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms. Kiek mažiau nei trečdalis (29 proc.) apklaustųjų nesinaudojo (Pav. 2.2.1.3).

Pasinaudoję atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms dažniau teigia paslaugų ir gamybos sektoriaus įmonių darbuotojai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,05$).

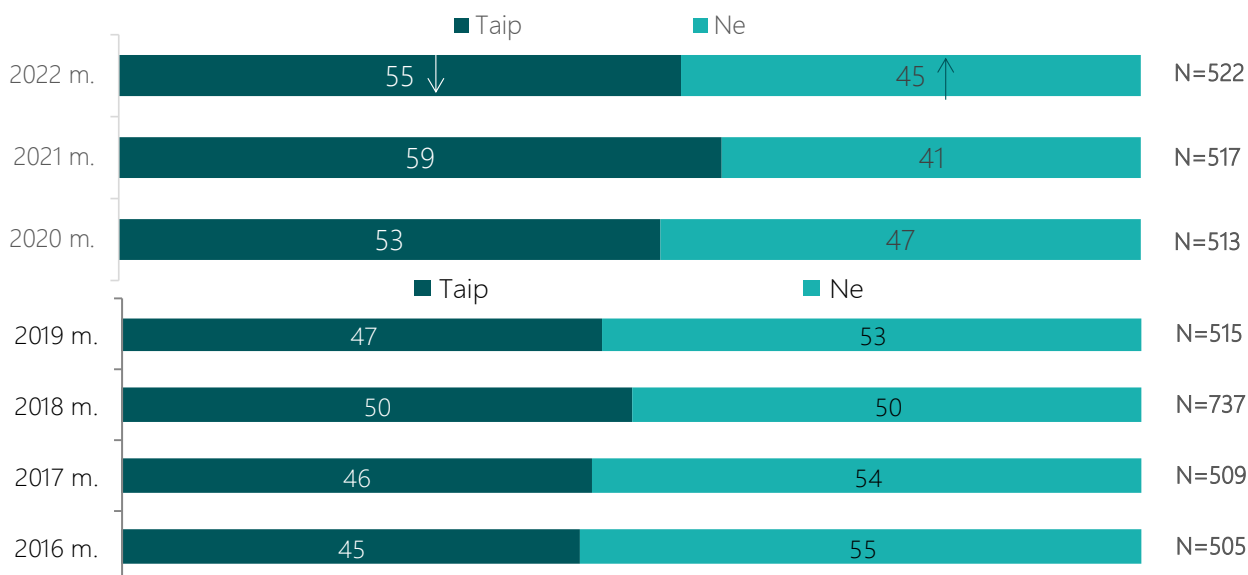

2.2.1.3 pav. Ar esate bent kartą pasinaudojęs atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms? (proc.; *atsakinėjo respondentai, nurodę žinantys, kas yra atviri duomenys)

2.2.2 RŪPINIMASIS DARBUOTOJŲ SVEIKATA

Kiek daugiau nei pusė (55 proc.) respondentų per pastaruosius 12 mėn. buvo informuoti darbdavių apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas. 45 proc. tokios informacijos negavo. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, statistiškai reikšmingai mažiau apklaustųjų teigė buvę informuoti (nuo 59 proc. iki 55 proc.), o daugiau – jog nebuvo informuoti (nuo 41 proc. iki 45 proc.) (Pav. 2.2.2.1).

Informuoti darbdavio apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas dažniau teigia vidutinių ir didelių įmonių darbuotojai (Pearsono χ^2 testo $p < 0,001$).

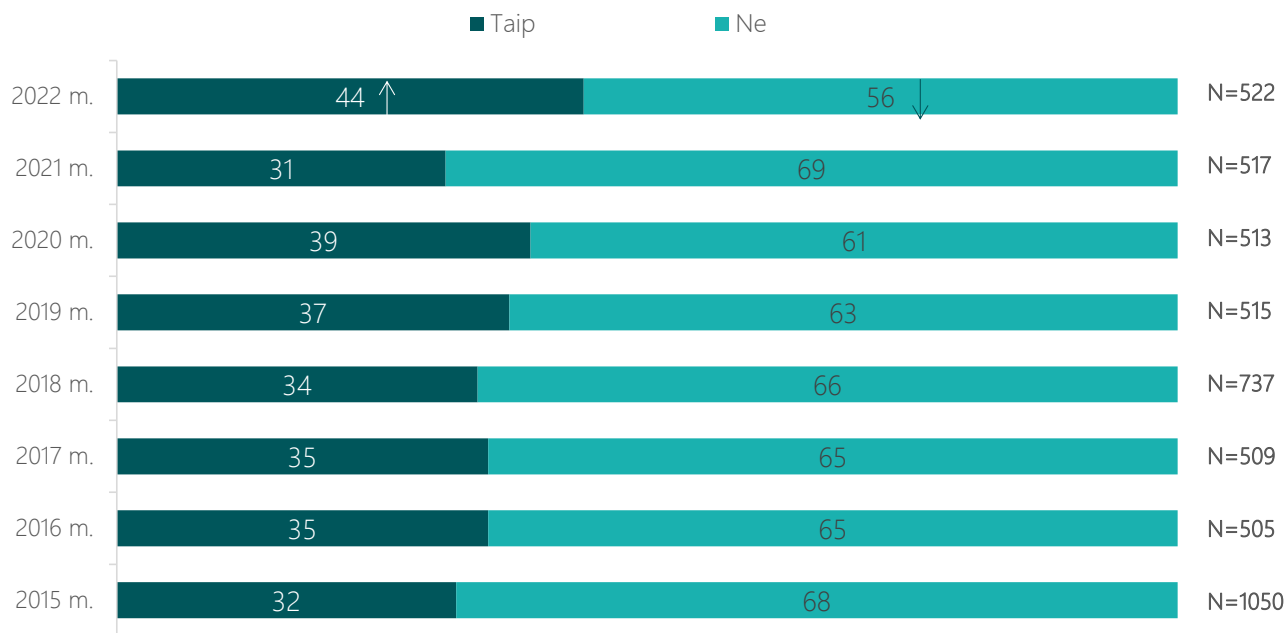

2.2.2.1 pav. Ar darbdavys Jus per pastaruosius 12 mėn. informavo apie Jums prieinamas profesines sveikatos paslaugas? (2020-2022 m.); Ar darbdavys Jus informuoja apie Jums prieinamas profesines sveikatos paslaugas? (2016-2019 m.) (proc.)

2.2.3 APLINKOSAUGA

44 proc. respondentų teigė, kad jų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priežasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz.: apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai). Daugiau nei pusės (56 proc.) įmonėse energijos suvartojimas nebuvo sumažintas. Lyginant su 2021 m. tyrimo rezultatais, statistiškai reikšmingai daugiau apklaustųjų teigė, kad energijos suvartojimas sumažėjo ir mažiau – kad nesumažėjo (nuo 31 proc. iki 44 proc. ir nuo 69 proc. iki 56 proc. atitinkamai) (Pav. 2.2.3.1).

Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal respondentų charakteristikas nėra.

2.2.3.1 pav. Ar Jūsų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priemonių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz., apribotas kondicionavimas, šildymas, prietaisai nepaliekami budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai)? (proc.)

III. APIBENDRINIMAI

Įmonių vadovai

Įmonių vadovai: požiūris į darbuotojo kvalifikaciją

- Du trečdaliai (68 proc.) įmonių vadovų pritaria teiginiui, kad svarbiausia yra darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija, o ne asmeninė praeitis: 27 proc. visiškai sutinka, 41 proc. – sutinka.
- Absoliuti dauguma (89 proc.) įmonių vadovų sutinka, kad darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, yra svarbiau, nei aukštasis išsilavinimas neatitinkantis vykdomų pareigų: 46 proc. visiškai sutinka, 43 proc. – sutinka.
- Penktadalis (20 proc.) įmonių vadovų pritaria teiginiui, kad formali profesinė kvalifikacija parodo tikrą darbuotojo kompetencijos lygį: 5 proc. visiškai sutinka, 15 proc. – sutinka.
- Absoliuti dauguma (97 proc.) apklaustų įmonių vadovų sutinka su nuostata, kad darbuotojų mokymas darbo vietoje yra pažangios įmonės standartas.

Įmonių vadovai: jaunimas darbo rinkoje

- Du trečdaliai (65 proc.) respondentų teigė savo įmonėje priimantys jaunimą praktikai.
- Dauguma (92 proc.) apklaustų įmonių vadovų teigė, kad jų įmonėse turintys patirties darbuotojai perduoda praktinius įgūdžius jaunimui.
- 62 proc. apklaustųjų išreiškė pritarimą, kad jaunimo praktika įmonėje yra ne išlaidos, o investicijos: 18 proc. visiškai sutinka, 44 proc. – sutinka.

Įmonių vadovai: bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis

- 23 proc. įmonių vadovų teigė dalyvaujantys profesinio mokymo programų rengime kartu su profesinio mokymo įstaigomis.
- 64 proc. apklaustųjų pritaria teiginiui, kad tik dirbant kartu su profesinio mokymo įstaigomis, naujai ruošiamų specialistų kvalifikacija atitiks jų įmonės poreikius.
- Daugelis (81 proc.) įmonių vadovų sutinka su teiginiu, kad bendradarbiavimas su mokslo ir studijų institucijomis yra naudingas įmonei, nes padeda jai išlikti konkurencingai / kuria pridėtinę vertę.
- Daugiau nei pusė (58 proc.) apklaustų įmonių vadovų savo įmonės bendradarbiavimą su mokslo ir studijų institucijomis vertina teigiamai.

Įmonių vadovai: inovacijų naudojimas įmonėje

- Absoliuti dauguma (93 proc.) įmonių vadovų investicijas į inovacijas laiko svarbiu konkurenciniu pranašumu: 43 proc. – visiškai sutinka, 50 proc. – sutinka.
- 9 iš 10 (94 proc.) pritaria teiginiui, kad kūrybiniai sprendimai yra stiprus konkurencinio pranašumo šaltinis: 44 proc. – visiškai sutinka, 50 proc. – sutinka.
- Trečdalis (37 proc.) respondentų teigia, kad jų vadovaujamos įmonės domėjosi ekoinovacijomis (beatliekinėmis ar mažaatliekinėmis technologijomis), jų kaina bei ekonomine nauda. Tuo tarpu 54 proc. gamybos sektoriaus įmonių vadovų teigia, kad jų vadovaujamos įmonės domėjosi ekoinovacijomis, 46 proc. nurodė nesidomėję.

Įmonių vadovai: rūpinimasis darbuotojų sveikata

- 61 proc. tyrimo dalyvių vadovaujamosiose įmonėse yra taikomos priemonės, skatinančios darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą.
- Daugiau nei pusės (57 proc.) apklaustų vadovų teigimu, darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos.
- Dauguma (80 proc.) apklaustų vadovų, kurių darbuotojams yra prieinamos profesinės sveikatos paslaugos, per paskutinius 12 mėn. informavo savo darbuotojus apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas.

Įmonių vadovai: aplinkosauga

- Du trečdaliai (69 proc.) gamybos įmonių vadovų teigė, kad jų įmonė diegia aplinkosaugos standartus / technologijas.
- 34 proc. apklaustų vadovų teigė, kad jų įmonėje per artimiausią pusmetį yra planuojama įdiegti bent vieną aplinkosaugos standartą.
- Daugumos (68 proc.) vadovų nuomone, aplinkosaugos standartų diegimas suteikia įmonei pranašumo, pagerina įmonės įvaizdį.

Įmonių vadovai: įmonių plėtra

- 42 proc. apklaustųjų išreiškė pritarimą, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga: 7 proc. vadovų visiškai sutinka, 35 proc. – sutinka.
- 47 proc. tyrimo dalyvių sutinka su teiginiu, kad regionai yra patraukli vieta verslui vystyti (sutvarkyta infrastruktūra, mokesstinės lengvatos, mažesnė konkurencija, kvalifikuota darbo jėga ir mažesni kaštai): 14 proc. visiškai sutinka su teiginiu, 33 proc. – sutinka.

- 42 proc. įmonių, veikiančių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje, vadovai sutinka su teiginiu „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos verslų startui“: 7 proc. respondentų visiškai sutinka, 35 proc. sutinka.
- 51 proc. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje veikiančių įmonių vadovų sutinka su teiginiu „Kompleksiškai pertvarkytose tikslinėse didžiųjų miestų teritorijose sukurtos geros sąlygos esamų verslų plėtrai“: 9 proc. respondentų visiškai sutinka, 42 proc. sutinka.
- 46 proc. labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovų galvodami apie verslo plėtrą, tarp kitų alternatyvų svarsto savo verslo plėtrą į užsienio rinkas.
- 61 proc. labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių atstovų teigė girdėję apie Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamas ES investicijų priemones.

Įmonių atstovai

Įmonių atstovai: inovacijų naudojimas darbe

- Daugiau nei pusė (57 proc.) respondentų pritaria teiginiui, kad viešosios e-paslaugos yra kasdienis darbo įrankis jų įmonėse: 27 proc. visiškai sutinka, 30 proc. sutinka.
- Dauguma (75 proc.) įmonių darbuotojų žino, kas yra atviri duomenys.
- 71 proc. respondentų, nurodžiusių, kad žino, kas yra atviri duomenys, teigė bent kartą pasinaudoję atvirais duomenimis savo įmonės reikmėms.

Įmonių atstovai: rūpinimasis darbuotojų sveikata

- Kiek daugiau nei pusė (55 proc.) respondentų per pastaruosius 12 mėn. buvo informuoti darbdavių apie jiems prieinamas profesines sveikatos paslaugas.

Įmonių atstovai: aplinkosauga

- 44 proc. respondentų teigė, kad jų įmonėje per paskutinį pusmetį dėl aplinkos apsaugos priežasčių buvo sumažintas energijos suvartojimas (pvz.: apribotas kondicionavimas, šildymas, nepaliekami prietaisai budėjimo režime, perkami energiją tausojantys įrenginiai).

IV. IŠVADOS

Imonių vadovai

- Darbuotojo kvalifikacija ir kompetencija daugumai įmonių vadovų yra svarbesnės už jo asmeninę praeitį (lyginant su 2021 m., ši nuostata išlieka nepakitusi).
- Darbuotojo profesinė kvalifikacija, atitinkanti vykdomas pareigas, išlieka vienareikšmiškai labiau vertinama, nei pareigų neatitinkantis aukštasis išsilavinimas (lyginant su 2021 m., ši nuostata išlieka nepakitusi).
- Nuostata, žvelgianti į jaunimo praktiką įmonėje, kaip į investicijas, o ne išlaidas, darbo rinkoje, lyginant su 2021 m., išlieka nepakitusi.
- Lyginant su 2021 m., vadovų, įmonėje taikančių priemones, skatinančias darbuotojų sveikesnį gyvenimo būdą, skaičius reikšmingai nepakito.
- Lyginant su 2021 m., ženkliai nepakito vadovų skaičius manančių, kad gyvenimo kokybė Lietuvos regionuose nuolatos auga.
- Lyginant su 2021 m., reikšmingai sumažėjo įmonių, planuojančių plėtrą į užsienio rinkas.

Imonių atstovai

- Lyginant su 2021 m., įmonių darbuotojų įsitraukimas į viešąsias e-paslaugas išlieka nepakitęs – dauguma darbuotojų jas suvokia kaip kasdienį darbo įrankį, tačiau daugiau darbuotojų nei ankstesniais metais šiuo klausimu yra neapsisprendę.
- Atvirų duomenų žinomumas per metus padidėjo.
- Lyginant su 2021 m., sumažėjo darbuotojų informuotumas apie jiems prieinamas sveikatos paslaugas (tikėtina, kad 2021 m. aukštesnis rezultatas sietinas su COVID pandemija).
- Lyginant su 2021 m., padidėjo įmonių, mažinančių energijos suvartojimą aplinkos apsaugos tikslais, skaičius (tikėtina, kad tikrosios priežastys galėjo būti ir ekonominės, o aplinkosauga tiesiog palankus „šalutinis poveikis“).